Oedip la Colonos

Personaje

fiicele lui Oedip

OEDIP ANTIGONA ISMENA TESEU, *regele Atenei* GREON, *regele Tebei* Polinice *fiul cel vârstnic al lui Oedip*
'"CLINICUL
TRECĂTORUL, *originar din Colonos* CORUL *alcătuit din cincisprezece bălrîni din Colonos*
Acţiunea se desfăşoară în marginea unei păduri,, la Colonos, în vecinătatea Atenei.

Pe o cărare singuratica şi mărginită de hăţiş, soseşte . Oedip, orb, sprijinit şi dus de mînă de fiica sa, Ântigona. Este îmbrăcat în straie zdrenturoase. Nu departe, se zăreşte statuia eroului Colonos.

OEDIP

Pe unde-om fi noi, Ântigona, fata mea, A unui biet bătrîn şi orb, pe ce meleag? Prin ce oraş? L-o milui azi pe Oedip, Pribeagul, careva? Eu cer nimica tot, Şi mi se dă şi mai puţin, dar mi-e de-ajuns. Că tot ce-am pătimit, şi firea mîndră-a mea, Şi anii mulţi ai mei m-au învăţat să rabd. Copilă, de-ai sa vezi, ori prin vrun crîng sfinţit, Ori fie unde-o fi, vrun loc tihnit, să faci Popas, să stau oleacă jos, să m-odihnesc Şi eu. Ce ţară-o fi pe-aici, vom şti-o mai Apoi. Străini pe-acest meleag, i-om întreba Pe băştinaşi şi-om face tot ce-or spune ei.

ANTIGONA

Oedip, sărmane tată, văd departe-n zări — Mă-nşel eu oare? — nişte turnuri..., un oraş. Sîntem aici pe un pămînt sfinţit, că-i plin De lauri, de măslini şi vii, iar prin frunziş Se-aud mereu privighetori... Stai jos pe-acest i Pietroi — e zgrunţuros — şi odihneşte-te!

Prea lung fu drumul străbătut şi eşti bătrîn.

, **OEDIP**

Să stau..., ajută-mă şi să-l veghezi pe orb!

ANTIGONA

Eu asta fac de mult, şi fără să mi-o spui.

(Oedip, sprijinit de Antigona, se aşazăpe un pietroi.)

OEDIP

Ori ai putea să-mi spui pe unde-om fi ajuns?

ANTIGONA

(arătînd spre Acropole) Nici eu nu ştiu. Atena însă, da, o văd!

OEDIP

Aşa..., aşa ne-au spus-o şi drumeţii toţi.

ANTIGONA

Vrei să mă duc să-ntreb pe ce meleag sîntem?

OEDIP

Copilă, du-te!... Dar pe-aici n-o fi pustiu?

ANTIGONA

Pustiu? E loc umblat... De ce să mă mai duc De-aici?... Dar, iată, vine cineva spre noi!

(Se apropie Trecătorul.) **OEDIP**

Spre noi? S-apropie? Şi cum e? E zorit?

ANTIGONA

li ai în faţa ta! Şi dacă vrei să-i spui Ori să-l întrebi ceva, tu iată-i poţi vorbi!

OEDIP

Străine,-mi spune fata mea, ai cărei ochi Şi pentru mine văd, că ai venit la timp Şi poate ne vei spune tu ce nu ştim noi.

TRECĂTORUL

Nu mă-ntreba nimic! Te du de-aici, te du! Pe-aici picior de om să calce nu-i iertat.

OEDIP

Dar locul ăsta cărui zeu este-nchinat?

TRECĂTORUL

Doar aprigelor zee-ale Pămîntului Şi ale Beznei fiice! Lor!... Nu omului!

OEDIP

Cum să le chem? Să-mi spui slăvitul nume-al lor!
TRECĂTORUL
Eumenidele^_eu ochi pătrunzători! "Aşa-s numite-aici. Prin alte ţări, altcum.
OEDIP
Primească-mi ele azi prielnic ruga mea! De-aici, din acest loc, eu nu mă mai urnesc!
TRECĂTORUL
Ce vrei să spui?
OEDIP
Ce mi-a fost scris de Soartă-ţi spun.

[1] „Eumenidele" (Milostivele) este aici un nume dat printr-un eufemism „Eriniilor" (Furiilor).

TRECĂTORUL
Eu nu-ndrăznesc să te alung. Am să-i întreb Pe oamenii de-aici şi ei vor hotărî 1
OEDIP
Străine, rogu-te pe zei, îndură-te De-un biet pribeag. Răspunde-mi tu la ce te-ntreb.
TRECĂTORUL
De ce e vorba? Eu sînt gata să-ţi răspund.
OEDH"
Pe unde-om fi? Pe ce meleag am poposit?
TRECĂTORUL
Ce ştiu eu însumi, am să-ţi spun; ascultă-mă;
Sfinţit e-ntreg acest meleag. Poseidon, el, Şi Prometeu, titanu-aducător de foc,
Îşi "au lăcaş aici. Tu calci pe un pămînt
Ge-Atenii-i este-o pavăză şi căruia
Şi „prag de-aramă" i s-a spus.[1] Câmpiile
Din jur şi-l au pe Colonos ocrotitor Şi se fălesc cu el.
(Privind spre statuia lui Colonos:)
Ia uită-te, îl vezil Şi de la el şi-au tras ei toţi şi numele. Aşa-i acest meleag!- Străine, prea puţin S-a cam vorbit de el, dar e slăvit de toţi.
OEDIP
E loc sălăşluit? Sînt oameni mulţi pe-aici?
TRECĂTORUL
O, da! Şi de la zeu îşi trag ei numele.

[1] Acest „prag" ar fi începutul unui drum subteran care se deschidea de la poalele stîncii din Colonos şi se ducea pînă la Atena. în pămîntul de la Golonos erau zăcăminte de aramă.

ttEDÎP
Dar rege au? Ori doar poporul e stăpîn?
TRECĂTORUL
Şi ei tot de-al Atenei rege-s cîrmuiţi.
OEDIP
Dar cine e, prin arme şi prin legi, stăpîn?
TRECĂTORUL
Teseu, feciorul lui Egeu şi-al lui urmaş.
OEDIP
La el s-o duce oare vrunul dintre voi?
TRECĂTORUL
Să-i ducă-o vorbă doar? Ori ca să-l cheme-aici?
OEDIP
Să-mi dea o mînă de-ajutor şi-o trage mult Folos.
TRECĂTORUL
Ce bine-i poate face lui un orb?
OEDIP
Mi-s ochii orbi, dar vorba-mi luminoasă-o fi.
TRECĂTORUL
Ştii tu, străine, ce să faci spre-a nu cădea-n Greşeli? Pari om de neam, dar greu năpăstuit, Stai locului! M-oi duce eu, dar nu-n oraş, Ci doar pe-aci-n împrejurimi, şi tuturor Le-oi duce

vorba ta şi ei vor hotărî
De-ai să rămîi aici, ori iar s-o iei la drum.
(Pleacă.)
340
■*ty*
341
O fi plecat străinu-acela, fata mea?
ANTIGONA
Da, tată, da, s-a dus! Şi fără teamă-mi poţi Vorbi ce vrei, căci am rămas doar tu şi eu.

OEDIP
Slăvite zee, voi, cu ochi spăimîntători, Cum eu, călcînd pe-acest meleag, la voi întîi Făcui popas, de-mi ascultaţi voi ruga mea, Pe chiar Apolo l-ascultaţi! El chinuri mari Mi-a prorocit. Tot el mi-a spus că s-or sfîrşi Doar după ani, în ţara-n care,-odată-ajuns, Slăvitele zeiţe-mi da-vor adăpost.
Acolo s-o sfîrşi sărmana, viaţă-a mea! Acei cari m-au primit, belşug ei vor avea; Năpaste vor cădea pe cei ce m-au gonit, Se arăta-vor semne,-a spus: cutremure, Şi trăsnetul, şi fulgerul lui Zeus. Ah, ştiu
Că voi, doar voi, m-aţi îndemnat să plec la drum, Spre crîngul vostru sînt; altcum, în drumul meu, Nicicînd eu n-aş fi dat întîi de voi — de voi Cari nu vreţi prinosiri cu vin[1], şi vinul chiar
Nici eu nu-l îndrăgesc — nici dat nu mi-ar fi fost Să stau pe-acest pietroi sfinţit şi zgrunţuros. O, zee, împliniţi-mi azi ce mi-a prezis Apolo-atunci! De viaţă dezlegaţi-mă, De zor! Ori socotiţi că încă vrednic nu-s
Să mor, măcar că-am pătimit ca nimeni alt Pe-acest pămînt. Veniţi, voi, blînde fiice, voi Ale Tenebrelor[2] străvechi! Şi-Atena, tu, Slăvită-ntre cetăţi şi-al cărei nume-i dat De Pallas, prea puternica! Ah, milă-aveţi
De cel ce-a fost Oedip, iar azi o umbră-i doar!
(Vin bătrinii, unul clte unul, privind iscoditor In toate părţile.)

[1] Acestor zeiţe li se făceau libaţiuni cu apă şi miere, dar fără vin.
[2] **Guvîntul** *„skotos"* din text, îl traducem prin cuvîntul „tenebre".

342
ANTIGONA
Sst, taci! căci, iată, vin spre noi nişte bătrîni Cu ochi iscoditori; vin să te caute.
OEDIP
Să tac! Dar du-mă tu de-aci din drum, mă du-n Pădure pe furiş! Eu vreau întîi s-aud Ce-şi vor vorbi-ntre ei, că doar atunci — cînd ştii — La faptă poţi înţelepţeşte să purcezi!
(Călăuzit de Antigona, Oedip pătrunde In pădure.) COKUL
Strofa 1
Ia uită-te!... Dar cine-o fi?
Şi unde-o fi? Pe unde-o fi
Fugit cel mai obraznic om?
Vezi, cată peste tot, să dai
De el! Bătrînu-i un pribeag;
El nu-i de-aici: nu-i băştinaş.
Altcum nicicînd n-ar fi pătruns
în crîngu-n care nimănui
Să calce nu-i iertat. Aici
Stâpine sînt Fecioarele,
Cumplitele! Doar numele Lor să-l rosteşti şi te-nfiori! Cînd le zărim, noi ochii-n jos I-am şi lăsat... şi-am amuţit. în taină,-n gînd, ne mai rugăm. Şi iată — zice-se — un om, Un far" de lege — cine-o fi? — A îndrăznit să vină-aici! Zadarnic ochii-mi iscodesc Prin juru-acestui loc sfinţit, Nu dau de el..., nu-i nicăieri!
(Din pădure se iveşte, răminlnd o clipă in marginea ei, Oedip condus de Antigona.)
OEDIP

Ba, iată-mă, sînt eu! Urechile-mi Sînt ochi; cu ele — cum se spune — văd.

343

CORIFEUL

Vai, vai! Ţi-e groază doar să-l vezi, ţi-e groază să-l auzi!

OEDIP

(către coreuţi)

Ah, nu mă luaţi, vă rog, drept un nelegiuiţi

CORIFEUL

O, Zeus ocrotitor, dar cine-i ăst moşneag?

OEDIP

Sînt un sărman bătrîn ce nu a fost ursit Să fie fericit... Fruntaşi ai ţării, voi, Priviţi-mă! Că de-aş putea, nu m-aş sluji La drum de ochii altuia.

(Arătlnd spre Antigona:)

M-aş sprijini Eu, om, bărbat, pe-o fiinţă firavă?

CORUL

Antistrofa!

«

Vai, ochii tăi cei neguraţi!
Pe lume-aşa oare-ai venit? *Sarmane,-mpovărat de ani!*
Dar eu am să te-ajut să nu
Mai cadă-asupră-ţi alt blestem,
în buimăceala ta prea mult
Te-ai adîncit prin ăst frunziş
Al molcomului crlng. Vei da,
Clnd nici glndeşti, de un ulcior *Cu apă şi cu miere plin,*
Slujind la prinosiri. Să nu-l
Atingi! Fereşte-te, sărman *Moşneag! întoarce-te..., te du!*
Că pină-acolo-i drum..., e mult.
M-auzi tu oare, biet pribeag?
De vrei să ne vorbeşti, să laşi Acest meleag! Picior de om *Să-l calce nu-i iertat. Şi cînd Vei fi pe unde-s slobozi toţi De taină-a sta, atunci şi tu Vorbeşte-ne... Dar plnă-atunci Să taci! O vorbă să nu scoţi!*

(Oedip stă încă şovăitor In marginea crlngului.) OEDIP

Copila mea, ce-ar fi mai bine de făcut?

ANTIGONA

O, tată,-om face aşa cum datina-i pe aici; Se cade, aşadar, să ne supunem ei!

OEDIP

Atunci dă-mi mîna, dă-mi-o!

ANTIGONA

OEDIP

Ia-o! Te ajut.

Străinilor, voi nu-mi veţi face nici un rău, Socot!

(Către corifeu:) în vorba ta mă-ncred şi plec de-aici.[1]

CORIFEUL

Bătrîne, fără grijă-mi fii! Din acest loc, De-aici, cu sila nimeni nu te va urni.

OEDIP

(mergînd încet)

corifeului *Be* Stori

coreuţilor le vorbeau

, adresîndu-se corifeului, tot

344

345

Strofa 2

Atît? Ori să mai merg?

CORIFEUL

Mai ţa vreo ciţiva paşi!

OEDIP

Şi încă?

COBIFEUL
Da, mai mergi puţin! Copilă, du-l... Tu înţelegi...
ANTIGONA
De mine, tată, ţine-te! Mergi bîjbtind, că te duc eu!
CORIFEUL
COBIFEUL
Pribeag pe-acest meleag străin, Cu gîndu-acesta să te-mpaci: Urăşte tot ce oamenii De-aici urăsc, dar tot ce lor Li-e drag tu cade-se-a cinsti...
OEDIP
Copilă, du-mă, du-mă undeva, Unde să pot vorbi şi auzi, Şi făr'ca legea sfîntă s-o călcăm. Potriva Soartei nu ne vom lupta.
COBIFEUL
Opreşte-te! Nu trece de-acest prag Pietros ce-i răzimat de stîncil
OEDIP
Antistrofa 2 *Aici?*
[1] Lacună de trei versuri în textul original.
346
Aşa, aici, cum mă auzi!

OEDIP
Dar pot sta jos?
COBIFEUL
Genunchii-ndoaie-ţi-i Şi stai pe piatră-aici, pe margine...
ANTIGONA
Să te ajut eu, tată, stai uşor... Şi potriveşte-ţi pasul dupâ-al meu,
OEDIF
Vai mie, vai!
ANTIGONA
Aşa... Povară grea ţi-s anii tăi... Dar sprijină-te tu pe braţul meu!
OEDIP
(aşezîndu-se pe un pietroi) *Vai, soarta mea!*
COBIFEUL
Sărmane-acum că te-ai mai liniştit, Tu spune-ne: al cui fiu eşti? Te tragi Din cine? Cine eşti, de-ajuns-ai de pripas? Şi care-i ţara ta? Hai, spune-ne-o!
OEDIP
Străinilor,
Eu slnt un biet pribeag... Dar nu... o, *nu!*
COBIFEUL
Bătrîne, ce-i? Şi nu vrei să vorbeşti? 347
OEDIP
O, nu, nu mă-ntrebati nici cine sint, Nici nu mai stăruiţi să ştiţi mai mult!
CORIFEUL
De ce?
OEDIP
Ah, Mda mi-e obîrşia!...
CORIFEUL
Hai, spune-ne-o!
OEDIP
Copilă, vai, ce pot să spun?
CORIFEUL
Străine, spune-ne: prin tată, tu Din care neam, din cine tu cobori?
OEDIP
Copila mea, vai mie, ce să fac?
ANTIGONA
Da, tată, spune-le-o, n-ai încotro!
OEDIP

Le-oi spune. Ce să fac? Mai pot s-ascund?
CORIFEUL
Dar ce tot şovăieşti? Grăbeşte-te!
OEDIP
Tu pe-al lui Laios fiu îl ştii?
CORIFEUL
01 O!
348
OEDIP
Dar neamul Labdacizilor?
CORIFEUL
O, Zeus!
OEDIP
Dar pe Oedip?... Vai lui!
CORIFEUL
Ori n-oi fi tu?
OEDIP
Să nu vă-nfricoşaţi de ce vă spun!
CORIFEUL
O! O!
OEDIP
Vai, oropsit am fost!
CORIFEUL
Ol O! OEDIP
Ce s-o-ntîmpla acum, copila mea?
CORIFEUL
(mînios)
Din ţara-aceasta voi ieşiţi, plecaţi!
OEDIP
Dar ce-mi făgăduişi s-a dus In vînt?
CORIFEUL
Acela ce prin rău va fi răspuns 349
La rău, de Soartă nu e osîndit, Dar cel ce-a folosit înşelăciuni, Nu mulţumire va avea, ci doar Amărăciuni... Te du de-aici, de zor! Fă drum întors şi lasă-acest meleag! O clipă\nuJmai sta aici, că tot Mai rău 'tu? ţara mi-o vei pîngări!
ANTIGONA
O, voi, străini cu suflet bun, milos, Pe tata, om bătrîn, nici nu aţi vrut Să-l ascultaţi, căci auziseţi voi De faptele-i pe care, far" să vrea, Le-a săvîrşit. Eu însă rogu-vă: De mine milă fie-vă — şi-o cer Doar pentru el, vai lui! Cu ochii mei, Ce nu sînt orbi, în ochi eu vă privesc, Şi vă privesc cum eu de-un sînge-aş fi Cu voi[1]; de tata milă voi s-aveţi, Sărman ce e! Ca-n mîna unui zeu în mîna voastră-i soarta noastră azi. Nu şovăiţi! Ci-n deznădejde-acum, Voi ocrotiţi-ne! Pe tot ce-aveţi Mai scump: copii, soţie, zei, comori, Vă rog! Vedeţi şi voi: cînd zeu-ţi vrea Pierzania, de ea nu scapă nici un om!
(Corul dă îndărăt. O clipă de tăcere.) **CORIFEUL**
O, fiică-a lui Oedip, să ştii că tot atît Ne-a-nduioşat şi soarta ta şi soarta lui! Dar teamă ni-e de zei şi nici n-am îndrăzni Să spunem astăzi altceva decît ce-am spus.
Cucernică cetate alta nu-i — s-a spus Şi că pe nişte hinti ««•i*»"""
OEDIP
(ridiclndu-se în picioare)
Ah, faimă, slavă, voi, la ce-oţi sluji, cînd doar O vorbă-a fost de voi? Decît Atena mai

[1] Antigona, vorbindu-le coreuţilor de parcă ar fi o fiică a lor, vrea să trezească în sufletul acestora sentimentul patern.

ii că pe nişte bieţi pribegi îi apără Joar ea. Cu mine-aşa ea s-a purtat? Voi azi Mă silniciţi şi m-alungaţi! Ori numele-mi V-a spăimîntat? Că doar nu biata fiinţă-a mea! **Iar** faptele-mi le-am îndurat — să ştiţi — dar nu Le-am săvîrşit. Ah, pe-ale tatii de-aş putea Şi pe-ale maică-mi să vi le povestesc! Că de-asta m-alungaţi — o ştiu. Ori credeţi voi Ca sînt din fire-un ucigaş?... Ce vină am? Am fost lovit şi am lovit şi eu! Şi chiar Cu vrerea-mi de-o făceam şi încă n-aş fi fost Un ucigaş. Căci eu fără să ştiu nimic Făcut-am ce-am făcut, pecîtă vreme ei, Părinţii mei, la cale cînd pierzania-mi Puneau, ştiau ce fac. De-aceea, rogu-vă, Pe zei, străinilor, cum m-aţi silit să plec Şi locu-acesta sfînt să-l părăsesc, tot voi Scăpaţi-mă! Voi îi slăviţi pe zei; deci nu Nesocotiţi voi vrerea lor! Pe cei cucernici ei îi văd — să ştiţi — şi-i văd şi pe nelegiuiţi. Nicicînd nu le-a scăpat vrun ticălos. Aşa Şi azi: Atenei, numele-i slăvit tu nu-l Întuneca, dedîndu-te la fărdelegi! Ca pe un om smerit în rugi tu m-ai primit; Că mă vei ocroti — mi-ai spus. Deci; rogu-te, S-o faci! Doar n-ai să mă alungi că-s slut]a chip. Smerit, fără păcat, venii adus de zei, Iar celor de aici un mare bine-aduc; Şi cînd sosi-va cel ce vi-i cîrmuitor, Voi povesti şi vei şti tot; dar pînă-atunci, Nu-mi fi cîinos şi-o fărdelege n-ai să faci!

CORIFEUL

Mă plec, bătrîne,-n, faţa vorbelor ce-ai spus, Că tare-adînc în sufletu-mi au răsunat. Dar eu — eu, unul — vreau să hotărască ei, Mai-marii-acestei ţări. Cîrmuitorii ei!

OEDIP

Şi-al ţării rege unde e, străinilor?

COBIFEUL

El stă-n cetatea-al cărei rege tatăl său
A fost. Cel ce m-aduse-aici s-a dus să-l caute

OEDIP

Şi credeţi voi ca o să-i pese lui de-un orb? Că-i va fi milă-ncît să vină însuşi el?

CORIFEUL

Gînd numele-ţi va auzi, porni-va-ncoa.

OEDIP

Dar fuga cine-o da să i-l vestească lui?

CORIFEUL

E drumul lung, dar zvonu-i va ajunge lui, Zburînd din om în om, şi-n grabă va veni Aici. Ţi-e numele pe toate buzele! Gînd regele-l va auzi, măcar că e bătrîn Şi e greoi la drum, îndată-aici va fi.

OEDIP

Să vină dar, spre binele şi-al ţării lui
Şi-al meu! Că-i drept la tine însuţi să gîndeşti.

(Din depărtare se zăreşte o femeie, venind călare pe o calircă.)

ANTIGONA

O, Zeus, ce pot să cred? Visez eu, tată, ori...?

OEDIP

Ce-i, Antigona, fata mea?

da!

ANTIGONA

...Femeie-i
Călare-i pe-o catîrcă din Sicilia[1]; Şi vine-ncoa..., pe cap un clop[2] ce-o apără De soare,-aşa cum portu-i prin Tesalia, Dar chipul nu i-l văd.
E ea? Ori aiurez?... O, da!... Ba nu!... Mai ştiu Şi eu? Eu însămi nu mai ştiu ce să mai cred, Vai mie, vai!
Ba da, e ea! Văd bine-acum, s-apropie, Şi ochii-i rîd văzîndu-mă — e nendoios — E ea, e draga mea

Ismena, sora mea!
OEDIP
Ce spui, copilă, ce?
ANTIGONA
Aici e fata ta! E sora mea! Doar s-o auzi şi-o recunoşti.
(Vine Ismena, urmată de un sclav bătrîn.)
ISMENA
Ah, tată!... Sora mea! Ce drag mi-e să vă chem Pe amîndoi! Dar pîn' să vă găsesc, ce chin A fost! Şi-atîtea lacrimi plîng că-abia vă văd!
OEDIP
Tu eşti, copila mea?
ISMENA
Sărmane tată, vai!
OEDIP
Eşti tu? Aici?

[1] In Sicilia se afla o foarte apreciată rasă de cai şi de catîri. Femeile călăreau de obicei pe catîri, pe spatele cărora puneau o şa lată. în text se spune „Etna", regiunea nord-estică a Siciliei.
[2] Clopul era o pălărie împletită din paie, asemănătoare pălăriilor de paie marocane.

353

ISMENA
ISMENA

Dar ca să viu, cît am trudiţi
OEDIP
Alintă-mă!
ISMENA
Vă am în braţe pe-amîndoi.
OEDIP
Copile şi... surori!
ISMENA
Ah, două vieţi de chin!

OEDIP
A mea? Şi-a ei?
ISMENA
Şi chinuita viaţă-a mea!
OEDIP
Ce te-a adus?

ISMENA
Mă frămîntam de grija ta.
OEDIP
Ori dorul te-a   adus?
ISMENA
Vream să-ţi aduc şi veşti. *(arătînd spre slujnicul ei:)* Venii cu el..., doar el mi-e slujnic credincios.
OEDIP
Dar fraţii tăi pe unde-or fi, de n-au venit? 354
...Sînt unde sînt... dar, vai, ce vrajbă-i între ei!
OEDIP
O, ce apucături mai au! Trăiesc aşa Cum prin Egipt e datina din moşi-strămoşi: Acolo stau

bărbaţii-acas' şi torc şi ţes, Femeia-i tot pe drum şi hrana cea de zi De zi le-o încropeşte ea.[1] Aşa şi-aici! Ei grijă n-au de tatăl lor, ci stau tihniţi Ca nişte fetişcane-acas' şi-n locul lor Doar voi cu mine chinul mi-l împărtăşiţi. Iar una dintre voi, copilă pîna ieri, Puţină vlagă-abia a prins şi-i cîrjă azi Sărmanului moşneag. Ah, biet copil! Pribeag Şi eu, pribeagă ea, cînd prin sălbatice Păduri, cînd rătăcind prin arşiţă şi ploi, Desculţă, fără pîine-ori adăpost, şi nici Gîndind la tihna vieţii din cămin, ci doar Cum tatăl ei să-şi poată hrana încropi. Iar tu, copila mea, ai mai venit cîndva, Dar pe furiş de cadmeeni, ca să-mi vesteşti Ce-mi prorocise-oracolul. Şi de atunci, De cînd din ţară-s izgonit, tu mă veghezi, De grijă tu îmi porţi. Şi azi, tu, fiica mea, Ce veşti, Isniena, îmi aduci? Ce te-a mînat La drum? De ce-ai venit? Degeaba doară nu! Vei fi venit, mă tem, să-mi dai vreo veste rea.

ISMENA

Ce-am pătimit, o, tată, căutîndu-te, Nu-ţi povestesc! De două ori m-aş chinui; Mi-aş răscoli amarul meu... Făcui ăst drum Ca să-ţi vestesc năpastele ce-au năpădit

hranei zilnice *ikvinlifnrT* %%o&-Î0 ?gipt fiicele> nu fiii> au grija Şi alta expItoţ&TKÎSl^iftÎ!^^-^^"8. ^ Sofoc e! Tebaşierau în'mare vraJhl \l ii ' fl")-' ?edip' ^«năseseră î,, cu tatăl lor. vrajba, pe cmd numai fncele lui erau la Golonos

355

Pe bieţii tăi feciori. Intîi, ei amîndoi Au vrut să-i dea lui Creon scaunul regesc, Vrînd ţării lor o pîngărire a-i cruţa, Căci gîndul îi ducea spre-acel păcat străvechi Căzut pe neamul tău; dar azi, stîrniţi de zeu Ori de-o pornire păcătoasă-a minţii lor, S-au învrăjbit: ei doi rîvneau la sceptrul cel Regesc. Măcar că drept doar Polinike-avea, Mai vîrstnic frate fiind, el răsturnat a fost De fratele-i mezin; din ţară-a fost gonit.[1] Fugaru-atunci — cum s-a zvonit şi pe la noi — S-a aciuat prin Argosul rîpos; aici Nevastă el şi-a luat, şi-a înjghebat cămin[2], A strîns ostaşi, tovarăşi credincioşi, gîndind Ga Argosul să-nfrîngă pe tebani şi-apoi Şi ţara să li-o ia. Iar Argosul de-o fi Infrînt, slăvită Teba pîn' la cer va fi. Nu-s astea, tată, vorbe-n vînt, ci fapte sînt. Ah, mă-nfior!... Cînd zeii s-or milostivi De tine, tată? Gînd? Mereu mă tot întreb.

OEDIP

Şi tragi nădejdi că zeii grija-mi vor avea, Şi că-ntr-o bună zi tot ei m-or mîntui?

ISMENA

Da, tată, cred! Oracolele-au spus-o doar!

[1] După orbirea lui Oedip, cîrmuirea cetăţii o luase Creon, fiii Iu? Oedip fiind încă prea tineri. Mai tîrziu, ei au început lupta fratricidă pentru scaunul regesc. De remarcat că Sofoclc ni-l arată pe Polinike ca fiind fratele mai vîrstnic al lui Eteocle, pe cîtă vreme Eschil şi Buripide ni-l înfăţişează pe Bteocle ca frate mai mare decît Polinike. De ce face Sofocle această inversiune? Pe de o parte, pentru ca —ară-tîndu-ni-l pe Polinike drept frate mai vîrstnic — acesta să apară cu atît mai vinovat că nu a ajutat pe tatăl său, iar pe de altă parte pentru ca, arătîndu-ni-l pe Eteocle ca frate mezin, acesta să apară şi ca un uzurpator al scaunului regesc.

[2] Cuvintele spuse despre căsătoria lui Polinike cu fiica lui Adrast, rege al Argosului, sînt rostite cu oarecare dispreţ, deoarece nu se obişnuiau căsătorii între tebani şi argieni.

356

OBDli»

Copilă, ce oracole? Şi ce-au prezis?

ISMENA

Că într-o zi tebanii — ei — te-or căuta, Măcar şi mort de-ai fi, spre mîntuirea lor.

OEDIP

Aşa cum am ajuns, la ce-oi mai fi eu bun?

ISMENA

De tine-atîrnă — zice-se — izbînda lor.

OEDIP

Cînd nu mai sînt nimic, mai tare-s eu atunci?

ISMENA

Te-au năruit ieri, zeii... Ei te-nalţă azi!

OEDIP

Să-l mai înalţe pe-un moşneag, cînd tînăr fiind L-au năruit, la ce-ar sluji?

ISMENA

De-aceea chiar In scurtă vreme Creon va veni — să ştii!

OEDIP

Ce are el de gînd? Hai, spune-mi, fata mea!

ISMENA

Prin preajma Tebii-ţi vor îngădui să stai, Ca să te aibe-n mîna lor. în Teba nu!

OEDIP

Ce-or folosi, de-oi fi-ngropat la poarta lor?

ISMENA

Plăti-vor greu, de-n grijă n-au mormîntul tău.[1]

OEDIP

Puteau s-o ştie, fără-a le-o fi spus vrun zeu.

ISJMENA

De-aceea chiar prin preajma ţării lor Te vor: să nu faci ce vrei tu, ci ce vor ei.

OEDIP

Ţărîna Tebii-o vor aşterne pe-al meu trup?

ISMENA

Nu! Sîngele cuiva de-al tău[2] îi va opri!

OEDIP

Atunci nicicînd nu m-or avea în mîna lor.

ISMENA

De-o fi aşa, tebanii multe-or pătimi!

OEDIP

Dar cînd şi-n care-mprejurări?

ISMENA

îi va lovi Mînia ta, de vor atinge-al tău mormînt!

OEDIP

Dar oare tu de unde-o ştii, copila mea?

[1] Tebanii voiau să-l aibe foarte aproape de ei pe Oedip, ca să le fie ocrotitor. Dar socoteau că mormîntul său, dacă s-ar afla chiar în Teba, le-ar fifunest. De aceea se gîndeau să-l aibă numai în preajma ei.

[2] E vorba de Laios, tatăl lui Oedip. Acesta şi-a ucis tatăl.

ISMENA

Mi-au spus-o-acei ce de la Delfi s-au întors.

OEDIP

Şi Febus asta ne-a prezis?

ISMENA

Aşa ne-au spus Trimişii noştri cînd la Teba s-au întors.

OEDIP

Dar vrunul din feciorii mei l-a auzit?

ISMENA

Ce-a spus oracolul, ei amîndoi o ştiu.

OEDIP

Nemernicii! Ştiau, dar setea de măriri Le-a-ntunecat iubirea pentru tatăl lor.

ISMENA

Mă doare să te-aud ce spui, dar ce să fac?

OEDIP

Dea zeii ca zavistia — ce le va fi
Pierzania — să nu se stingă ea nicicînd! Iar eu, de soarta luptii-n care-s încleştaţi Să am a hotărî! Nici cel ce-n scaunul Regesc stă azi cu sceptru-n mîini să nu mai stea Prea mult, nici cel ce-i azi din Teba surghiunit Nu-ntoarcă-se nicicînd! Căci amîndoi, cînd eu, Eu, tatăl lor, din ţară-am fost — şi ruşinos — Gonit, priveau ei cum pe drumuri m-aruncau; N-au pus oprelişte şi nu m-au apărat; Şi iată-mă un surghiunit! Tu o să spui Că eu am vrut aşa, că Teba mi-a-mplinit, Cum şi era firesc, dorinţa mea... O, nu,

Căci cînd de furie fierbeam şi vream strivit Cu pietre să mă sting — cît mi-o doream! — n-a fost
Un om ce doru-a-mi împlini a vrut. Cînd mai Tîrziu durerea-mi s-a mai dus şi-am înţeles Că furia-mi de-atunci prea greu mi-a pedepsit Greşelile mai vechi, atunci — şi de atunci S-au scurs ani mulţi — cu sila Teba m-a gonit

De pe pămîntul ei; iar ei — feciorii mei — Ce-ar fi putut, cu-o vorbă doar, pe tatăl lor A-l ajuta, nici gura n-au deschis măcar. Şi iată-mă-n surghiun, cît zile-oi mai avea, Un biet milog. Doar ele două — fetele — De grijă-mi poartă, hrană şi adăpost îmi dau, Măcar că-s firave de felul lor. Dar ei, Flăcăii mei, rîvnind în scaunul regesc A se-nălţa, au răsturnat pe tatăl lor. Pe pace fii! De partea lor nu m-or avea Nicicînd. Nici ei cîrmaci ai Tebei nu vor fi! O ştiu, că-am auzit oracolul adus De fiică-mea şi-mi vine-acum în gînd şi-acel Ce Febus mi l-a dat cîndva şi-aidoma S-a şi-mplinit. Trimită el pe Creon ori Vrun alt al Tebei dregător ca să mă ia De-aici! Străinilor, de m-ajutaţi şi voi Şi aprigele zee ce pe-acest popor îl ocrotesc, voi ţării-un mare-apărător îi daţi, ce-o pacoste va fi pentru vrăjmaşi.

COEIFEUL

Şi tu, Oedip, şi fiicele-ţi sînteţi de plîns!
Dar fiindcă vrei — cum însuţi spui — să-i fii un scut Apărător acestei ţări, eu vreau un sfat Să-ţi dau acum ce îţi va fi de mult folos.

OEDIP

îndrumă-mă, prieten drag, şi fac ce-mi spui.

360

CORIFEUL

S-aduci ispăşitoare jertfe zeelor!
Că ele-ntîi, pe-al lor pămînt, te-au găzduit.

OEDIP

Străinilor, dar cum s-o fac? Spuneţi-mi-o!

CORIFEUL

Să scoţi întîi tu apă din izvor şi-apoi, Cu mîini purificate, fă-le prinosiri!
cu apa limpede?

OEDIP

Şi-atunci, cînd voi fi scos

CORIFEUL

Găsi-vei chiupuri meşterite de olari Dibaci; la toate, gură, pune-le cununi.

OEDIP

Cu ramuri verzi? Cu smoc de lînă? Cum s-o fac?

CORIFEUL

C-un smoc de lînă de mioară tunsă-atunci.

OEDIP

Aşa! Şi-apoi ce-mi va rămîne de făcut?

CORIFEUL

Privind spre răsărit, să faci tu libaţiuni.

OEDIP

Cu chiupurile?

CORIFEUL

Da! Din fiece ulcior
Să verşi trei libaţiuni. Pe-al patrulea îl verşi O dată tot.

361

Uu ce-am sa umpiu-acest

CORIFEUL

Cu apă şi cu miere doar. Dar nu cu vin!

OEDIP

Şi cînd voi fi stropit pămîntul sub frunziş?

CORIFEUL

Pe el de trei ori nouă ramuri de măslini S-aşterni cu două mîini, şi roagă-te aşa...

OEDIP

Sînt doar urechi; pe-aceasta pun eu mare preţ.

CORIFEUL

„Voi, Milostivelor — aşa le spunem noi — Primiţi-mi ruga mea, cu suflet milostiv! Scăpaţi-mă!",.. Aşa să li te rogi, ori tu, Ori altu-n WJ] tău, în şoaptă, nu strigînd, Să pleci apoi, dar capul nici să nu-l întorci.
Şi-atunci în preajma-ţi fără teamă stau; altcum, Străine,-aş tremura prea mult de soarta ta.

OEDIP

(către Antigona şi Ismena)

Aţi auzit voi ce ne-a\i spus localnicii?

ANTIGONA

Am auzit. Şi ce să facem? Spune-ni-o!
OEDIPJ
în stare nu-s s-o iau chiar eu la drum, că-s **orb** Şi vlăguit — de două ori neputincios! Pornească una dintre voi în locul meu 1 Căci una face cît fac mii pentru-a-mplini
362
Nu mă lăsaţi aici, că-n stare nu-s să fac Un pas, de nu mă sprijină vrun călăuz,
ISMBNA
Mă duc! Voi face eu aceste prinosiri.
Dar unde,-n care loc? Eu asta vreau să ştiu.
CORIFEUL
Străino,-n partea-aceea-a crîngului! De vrei Să ştii mai mult, o să-ţi mai spună careva.
ISMENA
Mă duc... Tu, Antigona, lîngă tata stai
Şi să-l veghezi! Cînd pentru cei ce te-au născut
Trudeşti, aceasta nu se cheamă „trudă". Nu!
(Ismena se duce in pădure.)
CORIFEUL
Strofa 1
Străine,-i dureros să răscoleşti Un rău ce-a aţipit de ani şi ani, Dar vreau să aflu tot, să te întreb.

OEDIP
Ce vrei să ştii?
CORIFEUL

Să-ţi ştiu durerea ta, durerea-ţi far" De leac în care-atît de greu te zbaţi.
OEDIP
Mi-eşti gazdă! Ah, ce bun aijfoştl Te rog Nu-mi răscoli păcatul ruşinos!

CORIFEUL
Huit-a zvonul peste tot, dar vreau, Străine,-ntregul adevăr să-l ştiu.
363
OEDIP
Vai, vai!
CORIFEUL
Hai, spune-mi-l, te rog!
OEDIP
Vai, vai!
CORIFEUL
Tu voia fâ-mi-o! Ţi-o făcui şi eu.
OEDIP
Antistrofa 1
Străini, o fârdelege-am săvlrşit,
Şi-i port povara ei; dar zeii ştiu;
Tot ce-am făcut n-a fost cu vrerea mea.
CORIFEUL
Dar cum aşa?
OEDIP
în laţul unei blestemate nunţi
Cetatea — ea — m-a-mpins, dar făr"' s-o ştiu.
CORIFEUL
Şi-ai împărţit cu maică-ta — cum mi S-a spus — culcuşul ei? L-ai pîngărit!
OEDIP
Străine, moartea-mi văd doar clnd aud Vorbindu-se. Dar ele, fiicele-mi...

CORIFEUL
Ce spui?

364
OEDIP
Copile-mi slnt, dar şi blesteme-mi slnt.

CORIFEUL
O, Zeus!
OEDIP
Din mamă-mea-s născuţi copiii mei!
CORIFEUL
Strofa 2 *îţi slnt şi fiice... dar...*
OEDIP
...dar şi surori!
CORIFEUL
Vai, vai!
OEDIP
Nenorociri m-au năpădit...
CORIFEUL
Le-ai Indurat...
OEDIP
Dureri de neuitat!
CORIFEUL
Le-ai săvîrşit...
OEDIP
Nu eu!
CORIFEUL
Ce spui?

OEDIP
Un dar,
Vai, Teba mi l-a dat, căci credincios Eu'i-am slujit... Nu mi l-ar mai fi dat!
CORIFEUL
Nenorocit ce eşti! Dar n-ai fost tu Cel ce-a ucis...
OEDIP
Ce spui? Ce vrei să ştii?
CORIFEUL
Pe tatăl tău?...
OEDIP
Vai, iar mă slngerezi! Dureri si iar dureri!
CORIFEUL
Tu l-ai ucis!
OEDIP
Da, eu... dar...

CORIFEUL
OEDIP
De lege...!
CORIFEUL
OEDIP
Ce? Ce spui?

Iertat voi fi
Ce? Ce spui?
Să-ţi spun: e drept,
L-am omorît, dar nu ştiam că-i tatăl meu, O, nu, şi-n faţa legii sint neprihănit!
COBÎFEUL
Ah, iată-l: regele Teseu, fecior al lui Egeu... El ruga-ţi auzi şi-a şi venit!
(Teseu vine urmat de mai mulţi slujitori.)
TESEU
Mi-au povestit-o mulţi cum ochii sîngeros
Tu însuţi ţi-ai crăpat... Fiu al lui Laios, azi
Văzîndu-te,-nţeleg; de tine-mi povesteau!
Iar tot ce-n drum mi s-a mai spus m-a întărit
în ce ştiam. Veşmîntu-ţi, ehipu-ţi jalnic, da,

Mi-o spun de-ajuns. Şi prins de milă-aşa cum sînt,
Te-ntreb, sărmanul meu Oedip, ce jalbă-aţi vrea,
Şi tu şi biata ta tovarăşă de drum,
Cetăţii cum şi mie azi să-mi îndreptaţi?
Doar de-ai să-mi ceri ceva din cale-afar' de greu,
Eu m-aş codi şi-aş da-napoi. Tot pe meleag
Străin am fost crescut şi eu şi viaţa-n joc
Mi-am pus-o-adeseori ca nimeni aJt, luptînd
Tot pe pămînt străin. Cum oare-aş da-napoi,
Cum oare-aş şovăi s-ajut pe-un biet pribeag,
Pe-un om ce n-are ţară,-aşa cum eşti? Sînt om
Şi eu şi ştiu că ziua cea de mîine nu-i
în mina mea, cum nu-i nici în puterea ta.

OEDIP

Teseu, puţine vorbe doar rostişi, dar sînt De-ajuns să văd ce mare suflet ai. Şi eu La vorbă voi fi scurt. Că cine sînt, al cui Vlăstar, din care ţară viu, o ştii — că doar Ai spus-o însuţi tu. Rămîne să-ţi arăt Doar ce doresc şi-ţi voi fi spus tot păsul meu.

TESEU

Hai, spune-mi-l şi, de mi-l spui, eu voi şti tot!

OEDIP

Eu am venit ca să-ţi aduc sărmanu-mi trup; Nu preţuieşte chiar nimic, dar mult folos Vei trage de pe urma lui, măcar că-i hîd.

Tfisktr

Şi care crezi că 6 să fie-acest folos?

OEDIP

Vei şti-o mai tîrziu; nu-i încă vremea-acum.

TE SEU

Dar cînd? Cînd oare s-o vădi acest folos?

OEDIP

Cînd am să mor şi îmi vei da chiar tu mormînt.[1]

TE SEU

Tu doar la ce va fi atunci — cînd vei muri — Gîndeşti. Ce fi-va pînă-atunci nu vrei să ştii.

OEDIP

în clipa cea din urmă-i strînsă viaţa mea!

TE SEU

Dar de-i aşa, tu mi-ai cerut prea mic hatîr.

OEDIP

Să fii cu grijă! Luptă grea va fi — să ştii!

TE SEU

De mine tu vorbeşti, ori de feciorii tăi?

OEDIP

De ei, că-n silă să mă ducă-n Teba vor.

TE SEU

Cînd ei nu vor, se cade-a nu trăi-n surghiun.

[1] Oedip, cerîndu-i lui Teseu să-l înmormînteze, se gîndeşte ca şif după moarte să-i fie ocrotitor.

OEDIP

Cînd însă-am vrut eu să mă-ntorc, n-au vrut-o ei.

TESEU

Nebune, în năpastă, ura-i sfetnic rău!

OEDIP

Cînd vei şti tot, m-ăi dojeni. Dar pînă-atunci...

TESEU

Hai, zi-i! Eu doar cînd voi şti tot am să vorbesc.

OEDIP
Teseu, ce mari nenorociri m-au năpădit!
TESEU
Vorbeşti de-acelea vechi ce neamul ţi-au lovit?
OEDIP
Ba nu! De ele-au tot vorbit elinii toţi.
TESEU
Ce-ai îndurat ce nimeni alt n-ar îndura?
OEDIP
Cu mine-aşa a fost: din ţară-s izgonit De înşişi fiii mei; şi-acolo să mă-ntorc Nu mi-e iertat, căci eu pe tata l-am ucis.
TESEU
De te-ar fi vrut ei în surghiun, te mai chemau?
OEDIP
Un zeu le-o va fi spus; n-avut-au încotro.
TESEU
Dar cum? Oracolul cu ce i-a spăimîntat? 369
OEDIP
El le~a ptezis că-i va strivi norodul tău.
TE SEU
Dar ţara mea cum îi va vrăjmaşi pe ei?
OEDIP
O, drag copil al lui Egeu, doar zeii — ei — Nu-mbătrînesc şi moarte n-au. Incolo-i tot De-atotputernicia vremii răvăşit.
Pămîntu-şi pierde vlaga lui; se va slei Şi trupul omenesc; credinţa s-o topi; Ticăloşiile sporesc; nu tot un duh Domni-va-ntre prieteni şi cetăţi. Gurînd Ori mai tîrziu, prin asta trecem toţi. Ge-i azi
Mai drag, îţi va fi mîine-amar... şi iarăşi drag Ţi-o fi. Cu Teba-i tot aşa; e pace-acum, E bună pace între voi. Dar zile, nopţi S-or scurge şi-ntr-o bună zi porni-vor lănci, Şi pentru un nimica tot se va alege praf
Din ea, iar hoitu-mi rece-n somnul cel de sub Pămînt al Tebei sînge cald îl va sorbi, De cumva Zeus mai este Zeus şi adevăr De-a spus Apolo, fiul său. Dar poftă n-am A da-n vileag ce nu-i iertat şi lasă-mă
Să-ţi spun doar ce ţi-am spus la început. Să-ţi ţii Făgăduiala ce mi-ai dat; şi de Oedip, Pe care-l găzduişi, tu n-ai să poţi să spui Că nu-i de vrun folos — de zeii nu mă mint.
CORIFEUL
O, rege, el şi altădată s-a legat — Nu numai azi — să-i fie ţării de folos.

TE **SEU**
Şi-un gînd prietenos al unui om ca el Ce om să-l zvîrle ar putea? întîi deschis
I-a fost căminul meu[1], cum şi al lui mi-a fost. Şi-apoi, aici el ca smerit al zeilor Veni şi ţării-mi vrea să-i dea — şi mie-mi vrea Un bun tribut. Mă-nclin! Eu dărnicia lui, Fireşte, i-o primesc şi gazdă am să-i fiu In ţara mea.
(Către corifeu:)
De-o vrea ca să rămînă-aici Acest străin, îl las în veghea ta. Dar tu, Oedip, de-ai vrea să mă-nsoţeşti, tu slobod eşti Să faci cum vrei, căci vrerea ta va fi şi-a mea.
OEDIP
O, Zeus, fii darnic, bun, cu cei ce sînt ca el!
TESEU
Tu ce-ţi doreşti? Să vii cu mine în palat?
OEDIP
De-mi este-ngăduit..., dar ştii... pe acest meleag..
TESEU
Şi-aici ce vrei să faci? Eu nu mă-mpotrivesc.
OEDIP
Am să le-arăt eu celor cari m-au izgonit!
TESEU
Un mare bine-ar fi popasul tău aici.
OEDIP
Doar dacă-ai să te ţii de ce-mi făgăduişi!
TESEU
Din parte-mi, grijă n-ai! Eu nu te părăsesc!

[1] Aluzie la ospitalitatea reciprocă între tebani şi atenieni.

OEDIP
Eşti om cinstit; de-aceea nici **nu-ţit,** cer să-mi juri.
TESEU
Decît cuvîntu-mi nu-i mai tare-un j~urămînt.
OEDIP
Ce gînduri ai?
TESEU
Ce te-nspăimintă-ndeosebi?
OEDIP
Veni-vor unii-aici...
TESEU
(privind spre coreuţi)
Aceştia vor veghea!
OEDIP
Dar de mă părăseşti...
TESEU
OEDIP
Mă-mpinge frica, ea!
Nu mă-nvăţa, că ştiu!
TESEU
Eu frica n-o cunosc.

OEDIP
Ce te pîndeşte ştii?
TESEU
Eu una ştiu: de-aici, Cînd eu n-oi vrea, nu poate nimeni să te ia.

Mai zvîrle ornul şi-nfricări şi vorbe-n vmt, Cînd **e-nciudat.** Dar cînd în fire şi-a venit, în vînt s-au dus. Cei cari cu groaznice-nfricări Socot că mi te-or lua de-aici, se vor izbi, Poţi să mă crezi, de-o mare greu de războtut, De hulă, de furtuni. Fii fără teamă deci, Că-s hotărît să te ajut! Dar şi altcum,
Pe tine Febus te-a trimis. Şi chiar de-ar fi
Să plec de-aici, doar numele-mi va fi de-ajuns,
Şi el te va păzi de orice lovituri.
(Teseu pleacă urmat de convoiul lui.) COBUL
Strofa 1
Venişi, străine,-n ţara cailor
Frumoşi, cum alta nu-i pe-acest
Pâmlnt! Aici e dalbul Colonos[1]*.*
Li-e drag privighetorilor
Aici, cum nu li-e drag crun alt meleag.
De prin vîlcelele verzui,
Din sumbra iedera le-auzi al lor
Duios suspin şi-ascunse-s prin Desişul frunzelor — al zeului Frunziş — de roade-mpovârat Şi nebâtut de soare ori furtuni; Cu nimfele[2] *ce l-au hrănit Se plimbă-aci-n desfăt Dionisos!*
Antistrofa 1
Sub rouă cerului, şi zi de zi, Dă flori narcisul, flori, tot flori, Ce fruntea celor două zee mari[3] *O-mpodobesc din vremi străvechi.*
1 Terenul de la Colonos era albicios, avînd mari cantităţi de nisip Şi calcar, fiind de aceea prielnic culturii măslinilor.
2 Nimfele care l-au hrănit pe Dionisos sînt cele din Nisa, dar cele din Colonos sînt din aceeaşi familie.
3 Cele două zeiţe erau Demeter şi Core. Pe aceasta din urmă o ʳapise Hades cînd ea culegea un narcis frumos. Narcisul era în Creta S[1] floarea Demetrei. Core era un alt nume al Persefonei.

E plin de flori safranul auriu. Aici nicicînd nu aţipesc Izvoarele din Cefisos ce curg în unde

limpezi şerpuind, Şi zi de zi pămîntul rodnieesc.
Aici şi muzelor li-e drag
Să dănţuie în cor; îşi mînă-aici
Şi Afrodita carul ei,
Trâglnd mereu de hăţuri aurii.
Strofa 2
E şi un arbore cum nicăieri
Prin Asia n-a răsărit,
Şi nici pe insula lui Pelops[1] *cea Cu dorieni. Nesemănat Răsare el şi-i spaima lăncilor Ce-l vrăjmăşesc.*
Frumos e-aici
Măslinul cel cu frunzele-albăstrui Ca nicăieri; el hrană dă Copiilor.[2]*' Nu-l poale prăpădi Nici un vrăjmaş, nici tlnăr, nici Bătrin. Asupra lui veghează Zeus,*
Străjer măslinilor sfinţiţi,
Şi-Atena cea cu ochi pătrunzători.
Antistrofa 2
Cetăţii-i pot mai mari slăviri să-i
E darul dăruit de zeu:
Sînt caii cei vlnjoşi şi năvile-i
Pe mări. Tu al lui Cronos fiu, Poseidon, inălţaşi cetatea-n slăvi, Căci tu ai născocit pe-acest Meleag şi hăţu-n stare-a-i domoli Pe repezii sirepi, şi vîslele
Cu care minunat vislaşii-şi duc Corabia săltlnd pe mări,

cînt.
Şi se întrec cu nereidele[1] *—*
O sută sînt — ce dănţuiesc
Şi-n valuri s-adîncesc ori saltă-n sus.
(Antigona, care privise cu nelinişte spre drumul pi care plecase Tcseu, îşi întoarce privirea spre cor. în depărtare se zăreşte Creon, urmat de mai mulţi ostaşi.)

ANTIGONA
O, ţară, înălţată-n slăvi, arată-acum Că ţie ţi se cad atare proslăviri!

OEDIP
Ce te-a-nfricat, o, fata mea?

ANTIGONA
Ah, tată,-l văd Pe Creon! Vine-ncoa şi-n urmă-s mulţi ostaşi.

OEDIJP
O, dragi bătrîni, nădejdea-n voi mi-o pun! Doar voi M-oţi ajuta şi mîntuirea-mi voi veţi fi!

CORIFEUL
N-ai teamă, nu! Ţi-s chezăşie eu. Sînt eu Bătrîn, dar vlaga ţării nu a-mbătrînit.

(Intră Creon.) CREON
O, vrednici fii ai ţării,-aici cum am sosit, Eu spaima v-am citit-o-n ochi! Nu vă-nfricaţi Şi duşmănos să nu-mi vorbiţi, că n-am venit Cu gînd hain. Sînt om bătrîn şi doară ştiu Că-n faţa celei mai puternice cetăţi Din cîte în Elada-au fost eu am venit.

[1] Insula lui Pelops era Peloponesul.
[2] Uleiul de măsline slujea ca hrană copiilor atenieni.
F»Qg **ale lui** Nereus şi ale Doridei, nimfe **ale**

Am fost trimis aici să-ndemn pe-acest bătrîn
Ca să pornim spre ţara cadmeenilor,
Şi eu, şi el. Nu doar un singur om, nu vrun Cîrmuitor pe mine m-a trimis, ci-ntreg Poporul — el! Eu rudă-i sînt sărmanului Bătrîn şi chiar se şi cădea să-l plîng mai mult
Ca toţi. Ascultă-mă, sărmanul meu Oedip,
Şi-n ţară-ntoarce-te! Te vrea, te cheamă-ntreg Poporul cadmeian, cum e firesc, iar eu Mai mult ca toţi. Bătrîne,-ar fi să fiu cîinos Cum altul nu-i, de sufletul nu m-ar durea
Cînd mi te văd nenorocit, sărman ce eşti, Un biet pribeag prin ţări străine, cerşetor, Şi sprijin

doar pe fiică-ta avînd; şi ea, Sărmana, jalnic, greu s-a prăbuşit, aşa Cum nici puteam să cred că-mi va fi dat s-o văd,|
Purtînd de grijă unui orb, cerşind mereu, Rămasă nenuntită, vai, la vîrsta ei, Pe drumuri, prada orişicui. Vai mie, vai! Ah, ce ruşine-am aruncat asupra ta,
. A mea, şi-a neamului întreg! Toţi, toţi o ştiu
Şi-ar fi-n zadar s-ascund. Pe zeii părinteşti Te rog, îndură-te, Oedip, şi-ntoarce-te în ţara ta, în strămoşescul tău palat! ,;-
Acestei ţări zi-i bun rămas, îi eşti dator! Dar mai dator tu însăşi ţării tale-i eşti.
Ea din pruncie te-a hrănit. Slăveşte-o dar!
OEDIP
Ah, om hîrşit în mîrşăvii, ce vicleşug :. Sub vorbele-ţi.cinstite-ascunzi? Ce mai urzeşti? Şi ce capcană şi mai grea-mi întinzi? Să-ndur Vrun şi mai groaznic chin? Cînd odinioară vream[1] Să fiu eu în surghiun trimis, de amărît
Ce-am fost de viaţa mea de-acas', tu vrerea mea Să mi-o-mplineşti n-ai vrut. Cînd însă furia-mi S-a domolit şi cînd m-am dedulcit şi eu La viaţa din cămin, atunci m-ai izgonit. Că ne-nrudeam — cum azi mereu o spui — atunci Nici că-ţi păsa. Iar azi, cînd m-au primit ou drag

Cetatea şi poporul tot, vrei să ma smulgi De-aici, vorbind mieros ca ura-ţi să-mi ascunzi. Iţi place-a-i îndrăgi pe cei ce nu te vor?
închipuie-ţi, o clipă doar, că ceri cuiva Un ajutor, dar el nici să te-audă vrea; • Iar cînd el de prisos ţi-ar fi şi cînd nici tu Nu-l mai rîvneşti, de-ţi va mai da un ajutor N-o fi-n zadar? Ce bucurie-o să mai ai?
Tu tocmai asta-mi dai: în vorbă bun te-arăţi; în faptă rău-mi vrei.
(Arătlnd spre coreuţi:)
Dar lor am să le spun Cît eşti tu de viclean. Tu să mă iei venişi, Dar nu-n palatu-mi să mă duci, ci să m-aşezi Doar prin împrejurimi, ca Teba să ţi-o pot
Feri, cînd peste ea vreo pacoste-ar cădea Din partea ţării-acesteia. Va fi-n zadar, Căci alta-i soarta ta: răzbunătorul duh Al meu pe veci va fi-ntre voi. Iar fiii mei Se vor alege doar cu-o palmă de pămînt
Din ţara mea, ce le va fi mormînt.
Ursita Tebii-o ştiu mai bine eu — nu vezi? Şi-o ştiu, căci Febus, el, şi tatăl său, chiar Zeus[1], Cari ad,evăr grăiesc, mi-au spus-o şi-s chezaşi. Venişi aici, dar limba tu ţi-o ascuţişi,
Să poţi să minţi. Din vorba-ţi însă mult amar Vei trage, nu folos! Dar ştiu că nu mă crezi; Să pleci şi viaţa lasă-mă ca să mi-o duc Aici! Eu sînt de plîns, dar chiar nenorocit Nu sînt. Şi-aşa cum e, cu acest trai mă-mpac.
CREO!V
în sfada noastră crezi, cînd îmi vorbeşti aşa, Că-nfrînt chiar eu voi fi, nu vei fi însuţi tu?

[1] Oedip fusese înştiinţat de către Ismena de cele ce se vor întîm **pla** cînd va veni Creon; acelaşi lucru i-l prevestise şi Apollo.

OEDIP
Ah, tare-s încîntat că nu mă poţi, şi nici Pe cei de-aici nu-i poţi cu vorba-ndupleca!
CREON
Nici vîrsta nu te-a învăţat să fi-nţelept? Biet om! Nu-ţi necinsteşti tu bătrînetea? Nu?
OEDIP
Din vorbă bine-o-ntorci! Dar e cinstit acel Ce-n orice pricină-ar putea grăi frumos?
CKEON
A spune ce-i de spus, nu-nseamnă-a fi Limbut.
OEDIP
Tu scurt vorbeşti, dar spui ce ai de spus?
CREON
Dai însă nu pentru acei cu mintea ta!
OEDIP
(arătînd spre cor)
Să pleci!... In faţa lor ţi-o cer. Nu iscodi Mereu să vezi pe unde viaţa-am să mi-o duc!
CREON
Mi-s martori ei — nu tu — de cum ai să răspunzi Prietenilor tăi, cînd am să mi te-nşfac.
OEDIP
(privind spre ostaşii lui)
Dar cine-ar îndrăzni? Mă apără doar ei!

CREON
Oricum o fi, pedeapsă îţi voi da — ţi-o jur! 378
OEDIP
Şi-aceste-ameninţări cum ai să le-mplineşti?
CREON
Pe o copilă-a ta au şi dus-o de-aici l Pe ceastălaltă am s-o duc
acuşi-acuşi...
OEDIP
Vai, zei!
CREOJV
Să-i chemi, că vei avea ce să jeleşti!
OEDIP
Gopila-mi luasi...
CREON
OEDIP
(arătînd spre Antigona)
Şi pe-astălaltă-o iau acum!
(către coreuţi)
Dar oare, voi, străinilor, ne-aţi părăsit? Um *ara nu"! goniţi pe-acest nelegiuit?
CORIFEUL
(către Creon)
Străine, piei de-aici! Nelegiuire-i tot
Ce vrei să faci, cum a mai fost şi ce-ai făcut-
CREON
(către ostaşii lui)
E vremea să mi-o luaţi cu voi; iar de n-o vrea, Atunci cu sila voi duceţi-mi-o de-aici!
ANTIGONA
(dînd să fugă)
Vai, unde pot să fug? Ce om, ce zeu mi-o da Vrun ajutor?
379
CORIFEUL
CREON
(către Creon, interpunindu-se) Ce vrei să faci, străinule?
Cu el eu n-am nimic... Cu ea! Că-i sînt stăpîn.

OEDIP
Cîrmuitori ai ţăriiî...
CORIFEUL
CREON
Ba-l am I

Străine, n-ai ăst drept!
CORIFEUL
De unde-l ai?
CREON

Mi-s rude şi le duci
OEDIP
Cetate, tu! Atena!...
CORIFEUL
Strofa

Ce faci? Dă-i drumul prăzii, că de nu, *Străine, braţu-mi vei simţi acum!*
CREON
'Napoi!
(către cor)
CORIFEUL
Nici gînd, cînd tu ne-nfrunţi aşa ndrăzneţ l
380
CREON
De-mi faci

vrun
OEDIP
Ţi-am spus-o doar!

CORIFEII
(către un ostaş de-al lui Creon care voia s-o ducă pe Antigona)
CREON
Ia mîna de pe ea, de zor!
tot d& porunci..., că nu-i eşti tu stăpînI
COKIFEUI,
°a-i drumuri spun! «*X h- -,:;■"• ţr ' '■[
CUEON
• *(către ostaşul său)* . Şi eu atîta-ţi spun: la drum!
CORUL
Săriţi, hai, cetăţeni, daţi ajutor!
i>e năpustesc asupră-ne'
M-i ţara ln primejdie, săriţi!
,*i* j.nSijKVi
ANTIGONA
Străini, «trăini, vai mie, cum mă duc de-
O, voi,
aici]
OEDIP
Copilă, unde eşti?
ANfIţJONA
Cu sila ei mă duc.
OEDIP
Întinde-mi mîna, fiica mea!
ANTIGONA
CREON
Vai, nu mai pot!
(către ostaşii săi, care pleacă ducînd pe ***Antigona.)*** Ce staţi? Porniţi cu ea!
OEDIP
CREON
Nenorocit ce sînt!
De astăzi, fără-aceste două cîrji să-ţi duci
Tu bătrîneţele! Tu seama nu mai ţii >
De ţara ta, de-ai tăi, de cei cari te iubesc,
Cari — ei — mi-au poruncit să fac ce fac, măcar;
Că rege-s eu! Atunci tu fă ce vrei! Cît rău ,.,.,■ îţi faci tu azi, odată-ai s-o-nţelegi; ţi-ai mai
Făcut cîndva, neascultînd de-ai tăi, ci doar De furia-ţi ai ascultat... Ea te-a pierdut!
(Creon dă să plece.)
CORIFEUL
Străine, pînă-aici!
CREON
. . ., Să nu m-atingi cumva! ..
CORIFEUL
N-am să te las pîn' nu-mi dai fetele-napoi!
CREON
Aşa? Atunci **mai** scump plăti-va ţara ta, . G& prăsi **nu nu^ai** ele dquă ţrfli vor fi,
CORIFEUL
Ce gînd mai ai?
CREON
(arătînd spre Oedip)
Pe tatăl lor **să-l** duc de-aici!
CORIFEUL
Cu vorba-ţi înspăimînţi!
CREON
Ba-ndatâ-am s-o şi fac, De nu cumva ne-o sta-mpotrivă regele!
OEDIP
Neobrăzat ce eşti! Cutezi să mă atingi?
CREON
Să taci, îţi spun!

OEDIP

Zeiţe, voi, care vegheaţi

Acest meleag, lăsaţi-mă ca să-l blestem! **Mişelule!** Pe cele care orbului îi erau ochi tu i le-ai luat. Şi fiindcă sînt Neputinciofetfţrîrksă mă-nşfaci şi să mă duci? Dea zeul /BelioSj/ce vede tot, s-aveţi Ca mine-bairâr^fe-amară, tu şi-ai tăi!

CREON

Vedeţi-l, voi, priviţi-l, băştinaşilor!

OEDIP

Ne văd ei pe-amîndoi! Şi văd ce silnicii

Tu-mi faci, pe cînd eu doar cu vorba mă răzbun.

CREON

Mînia nu-mi pot stăpîni. Şi singur chiar Cum sînt, **bătrîn** şi slab, cu sila tot îl iau!

(Vrea să-l ia cu sila.)

OEDIP

Vai, *vai!*

CORIFEUL

Antistrofa

Străine, de-ai crezut, cînd ai venit, Că o să faci ce-ai spus, ai fost prea îndrăzneţ.

CREON

O cred şi-acum.

CORIFEUL

Atunci Atena-n ochii mei Nu va mai fi cetatea care-a fost!

CREON

Cei slabi, Cînd dreaptă-i lupta lor, îi biruie pe-ăi tari.

OEDIP

îl auziţi? Ce îndrăzneţ!

CORIFEUL

Prea bine-o ştiu.

CREOïY

Dar greş va da,

Doar Zeus o poate şti, tu nu 1

CORIFEUL

Nu-i o obrăznicie?

CREON

CORUL

Da! Şi ai s-o rabzi!

Săriţi, voi, oameni buni! Săriţi, voi, dregători *Ai ţării, voi! Aceştia nu mai ştiu ce fac.*

(în mare zor vine Teseu, urmat de oamenii lui.)

TE SEU

Ce-s aste strigăte? De ce v-aţi înfricat? Dar ce-i? Făceam jertfiri pe-altarul zeului — E zeul mărilor şi ocroteşte-acest Meleag — cînd tocmai **maţi** strigat. De ce? Un salt Şi-aici am fost, cum nici picioarele-mi vroiau.

OEDIP

Prieten drag, doar după vorbă te-am simţit...

(arătlndu-l pe Creon:)

Dar el ce mult m-a ocărit, m-a chinuit!

TESEU

EI? Cine? Ce ocări? Hai, spune-mi: ce-a făcut?

OEDIP

El, Creon! Vezi-l tu... Eu două fiice-aveam, Doar ele sprijin îmi erau... El mi le-a luat!

TESEU

Ce spui?!

OEDIP

TESEU

Ce-ai auzit! Ce chin a fost, ce chin!

(arătlnd spre altarul lui Poseidon) Pornească-n goană spre altar vrun slujitor De-al meu şi-ntregului popor să-i dea porunci

Să-şi lase jertfele! Pornească toţi, călări, Pe jos, înspre răscrucea celor două căi Pe unde trec drumeţii toţi şi fetelor Să le aţină drumul!...
(arătlndu-l pe Oedip:)
Ah, ar fi s-ajung
De rîsul lui, al oaspelui, de-ar fi să fiu Prin silnicie-nfrînt.
(către un slujitor:)
Şi-acum dă zor să faci Ce-ţi poruncesc!
(arătind spre Creon:)
Cît despre el, de m-aş lăsa De ciudă dus, cum i s-ar şi cădea, atunci Din mîna-mi teafăr n-ar scăpa. Ce legi a vrut S-aducă-aici, aceleaşi legi — nu altele — Să-i fie rînduite lui!
(către Creon:)
Atîta timp
Cît tu nu-mi vei aduce-aici copilele,
Să ştii că de hotaru-acestei ţări nu treci! Nevrednică-i de mine fapta ta! Nevrednică-i De cei cari te-au născut, de ţara ta!... Tu ai Venit la un popor ce după datini, legi,
îşi duce viaţa lui. Şi-aceste rînduieli
Vrei oare să le calci? Te-ai năpustit aici, Luaşi silnic prada ce-ţi doreai şi vrei să fugi Cu ea? Dar ce? Pustiu o fi pe-aici? Sîntem Popor de robi? Şi-n ochii tăi eu nu mai sînt
Nimic? Că Teba nu te-o fi-nvăţat să faci Nelegiuiri! Pe om ea nu-l învaţă-a fi Pîngăritor de legi — că nu-i stă-n obicei. Te-ar veşteji de-ar şti că furi un lucru-al meu Şi-al zeilor, cînd vrei să-nşfaci pe-aceşti sărmani
Cari se smeresc în rugi. Oricît aş fi în drept Să intru-n ţara ta, pe nimeni nu l-aş lua Cu sila, fără vrerea celui ce-i stăpîn,
Oricine-o fi, căci şliu cum trebui să te porţi,
Cînd eşti străin, în ţara care te-a primit,
Pe cîtă vreme tu, tu ţara-ţi necinsteşti,
Şi n-aveai drept. S-au strîns ani mulţi asupra ta,
Eşti azi bătrîn; ei mintea ţi-au întunecat...
Să-mi fie-ndată aduse-aici copilele!
Că dacă nu, cu sila-am să te ţin aici,
în ţara mea. Şi nu-ntr-o doară doar ţi-o spun,
Din buze doar, ci eu din suflet ţi-am grăit.

CORIFEUL

Străine, vezi unde-ai ajuns? Obîrşia Te-arată-a fi om drept, dar hidă-i fapta ta.

CREON

O, fiu al lui Egeu, eu ştiu că ţara ta
Pustie nu-i. Şi nu nechibzuit — cum tu
Ai spus — făcut-am ce-am făcut. Dar nu ştiam
Că atenienii-or îndrăgi pînă-ntr-atît
Pe cei ce rude-mi sînt, încît în grija lor,
Şi-n ţara lor, să-i ia chiar în pofida mea.
Ştiam că n-or primi pe-un om ce şi-a ucis
Pe tatăl său, pe-un om nemernic care-a fost
Şi fiu, şi soţ al maică-si. Şi mai ştiam
Că-areopagu-acestei ţări este-nţelept
Şi el nu va lăsa pe-un pripăşit să stea
Pe-aici! Pe-aceasta chiar m-am bizuit cînd eu
Le-am luat, le-am dus! Şi n-o făceam de nu mi-ar fi
Zvîrlit Oedip blesteme grele-asupra mea
Şi-a alor mei. Şi-atunci răspunsu-i-am şi eu
La fel! Mînia n-are bătrîneţe, nu!

Se stinge-n faţa morţii doar. Doar morţii nu
Mai simt nimic... Am spus! Şi-acum tu fă ce vrei!
Măcar că-i drept ce fac, eu sînt stingher şi slab;
Dar chiar aşa, bătrîn cum sînt, voi şti şi eu
Ca să-ţi răspund la fel la răul ce mi-l faci.
OEDIP
Neobrăzat ce eşti! Pe mine crezi, pe-un biet Moşneag, că-l poţi batjocori cu-aşa ocări?
386
387
Pe tine nu? Nelegiuri, omoruri fel
Şi chip, spurcate-mpreunări pe seama mea
Tu-mi pui. Dar, vai, silit am fost ca să le-ndur!
Au vrut-o zeii — ei! De mult, cu ura lor
Ei neamu-mi prigoneau. Nedrept mă-nvinuieşti De-a fi făcut nelegiuiri potriva mea Şi-a alor mei! Că tatii i-a prezis cândva Oracolul că va pieri ucis de-al său
Copil, e drept asupră-mi vina s-o arunci? Pe mine nici nu mă născuse mamă-mea; Nici încă nu mă zămislise tata! Nu Eram pe lume-atunci. Şi dacă mi-a fost scris Cu tata să mă lupt şi să-l ucid, neştiind
Ce fac, nici împotriva cui, e drept să fiu învinuit, cînd am făcut-o făr' să vreau? Nemernice, tu nu roşeşti cînd mă sileşti Să-ţi spun de-nsurătoarea mea cu maică-mea, Cu însăşi sora ta? Hei, da, voi spune tot,
Că de-acest fapt nelegiuit tu înadins
Mi-ai amintit. Vai, ce nenorocit mai sînt!
Pe lume, da, ea m-a adus; dar ea ştia
Ce-avea să fie? Eu? Eu nici atît! Şi-apoi
Ea — maică-mea — şi-i spre ruşinea ei, mi-a dat,
Vai, şi copii! Un lucru însă eu îl ştiu:
Că-ţi place s-o bîrfeşti, să mă bîrfeşti, cînd eu Cu ea nuntit-am făr' să vreau, cum făr' să vreau
Vorbesc de-aceste fapte-acum. Dar vinovat Nu sînt de-această nuntă; nici că l-am ucis
Pe tatăl meu — cum tot mereu mă-nvinuieşti Şi cu ocări mă tot împroşti. Atît te-ntreb: Spre tine de-ai vedea venind un om ce-ar vrea Să te ucidă, tu — om drept, neprihănit — Ce-ai face-atunci? Ai cerceta de-i tatăl tău,
Ori chiar pe loc l-ai pedepsi? Pe loc — socot — Pe loc l-ai omorî, la viaţă dacă ţii, Nu te-ai mai întreba de-i drept, ori nu. Aşa A fost omorul ce l-am săvîrşit, împins De zei. Şi tata dacă-ar învia, nici el — O ştiu — nu m-ar învinui; dar tu, nedrept
Ce eşti! Tu crezi că totu-i bun de spus, măcar
388
Şi-o taină dacă-ar fi! Ce grele-nvinuiri Mi-arunci în faţa lor!... Tu pe Teseu socoti Că-i bine-a-l măguli şi-Atena-n slăvi s-o-nalţi
Şi dreapta rînduială-a ei. Dar uiţi să-i cînţi O laudă: că nu-i cetate pe pămînt Ce ştie a-i slăvi pe zei mai mult ca ea. Dar vrei cu sila să mă iei, pe mine, un Bătrîn ce-i zeilor smerit? Mă-nhaţi acum
Şi vrei să-mi iei copilele? Dar chem şi eu Pe zeele acestei ţări în ajutor! S-asculte ruga mea! Şi ai să-nveţi şi tu Cît preţuiesc ocrotitorii-acestei ţări!
CORIFEUL
(către Teseu)
O, rege,-acest străin e greu năpăstuit Dar a rămas întreg şi demn! Se cade-a-l ajuta.
TESEU
Tăceţi! Acei ce le-au răpit zoresc la drum. Iar noi stăm locului? Noi stăm nepăsători?
CREON
Ce porunceşti? Ce pot să fac? Vrun sprijin n-am.
TESEU
Tu ia-te-acum pe urma lor, şi viu şi eu!
De mi-ai ascuns copilele pe undeva,
Pe-aici, arată-mi unde! De-au fugit ai tăi Cu prăzile, să nu ne frămîntăm. Pe mulţi Eu i-am trimis şi-i vor găsi, că n-or fi prins Să treacă de hotar; ei n-or fi ajutaţi
De zei!... La drum! Pornim![1] Să ştii: tu prăzi ai
vrut,

Eşti pradă tu! Te-a prins Ursita-n laţul ei. Căci trainic nu-i ce-i dobîndit prin vicleşug. Iar sprijin nimeni nu-ţi va da; ăst fapt semeţ,

[1] Teseu nu fusese de faţă cînd lui Oedip îi fusese răpită Antigona. A sosit la vreme, cînd a auzit strigătele lui Oedip cerînd ajutor.

Neobrăzat, l-ai uneltit şi săvîrşit Doar ajutai de alţii-n cari te-ai încrezut.
Altcum nici n-o făceai. Dar eu de veghe stau Şi ţara nu mi-o voi lăsa mai slabă-a fi Decît un singur om... Tu vorba mi-o-nţelegi? Sau poate crezi că ea-i şi astăzi de prisos Ca şi atunci cînd unelteai isprava ta!

CREON

Gît am să fiu aici, îţi dau dreptate-n tot Ce spui. In Teba-ntors, voi şti ce-am de făcut.

TE SEU

(către Creon şi apoi către Oedip)

Ameninţă-mă, da, dar pleacă! Tu, Oedip, Stai locului tihnit şi-n mine să te-ncrezi, Că doar de-ar fi să mor, atunci doar m-aş lăsa De truda de-a-ţi aduce-aici copilele.

(Teseu pleacă împreună cu ostaşii lai. Este urmat de Creon.)

OEBIP

Teseu, să-ţi răsplătească zeii sufletul
Ales, că-ai fost om drept şi mult m-ai ajutat!

CORUL

Strofa 1

De ce nu-s pe-acele meleaguri, pe ţărmul Zeiesc de la Pitho, sau fie
Pe ţărmul cu faclelc-aprinse[1]*, pe unde*
Tllharii, făcînd cale-ntoarsâ,
S-or prinde In luptă, iar Ares cu glasu-i
De-aramă hui-va? Acolo Spre-al omului bine, stau asprele zee[2]

[1] Pe ţărmul de la Eleusis, procesiunile care aduceau obiectele sacre se făceau cînd cădea noaptea, în lumina torţelor şi erau întovărăşite de cîntece şi dansuri.
[2] Aceste zee erau Demeterşi Core (Persefona), adorate în misterele de la Eleusis.

De veghe ca marile Taine Nu fie ştiute de oameni; de-aceea Le-au pus lor pe buze o cheie De aur Eumolpizii[1]*, preoţii... Şi-acolo, îmi pare,-ntîlni-va*
îndată Teseu, bătăiosul, pe-acele
Fecioare — surorile două —
Şi-n luptă zbucni-va strigarea izbînzii.

Antistrofa 1

Or vrea răpitorii să scape spre Soare-l Apune, trecînd de imami
Din Oia, spre munţii-nălbiţi de zăpadă,
Călare şi-n care, in goană,
Dar tot n-or scăpa răpitorii, căci Ares
Al nostru e groaznic şi iare-s Viteji teseizii! Scîntei azvîrli-vor
Zăbalele toate şi-n iureş
Lăsîndu-şi ei slobozi dîrlogii, călare
Şi-n care porni-vor la luptă
Vitejii, ce-n faţa războinicei zee Atena smeriţi i se pleacă,
Aşa cum se pleacă şi zeului mării,
Odraslei cea dragă a Rheei
Şi care în braţe cuprinde Pămîntul.[2]

Strofa

S-a-ncins oare lupta? Ori gata-i să-nceapă? Dar sufletu-mi spune că-o bate Şi clipa cînd şi suferinţa acelor Fecioare, pe care rudenii Cumplit le-au făcut să îndure, sflrşi-va. Căci Zeus un sfîrşit îi va pune

[1] Eumolpizii erau o familie preoţească, al cărei străbun fusese Eumolpos, preot şi rege, care întemeiaso Eleusis şi instituise Misterele. Mai tîrziu Eumolpizii aveau să se integreze în colegiul preoţilor atenieni.
[2] Este vorba de Poseidon, fiul Rheei, care era fiica PărnînţuJ^j (Geea) şi a Qerujui înstelat (Uranos),

Chiar astăzi. Prezic o prielnică luptă. De ce nu-s hulubul ca vuitul Furtunii de iute, să zbor eu

prin nouri, Pe sus prin văzduhuri, să am eu De-acolo, din nouri, priveliştea luptei?
Antistrofa 2
O, Zeus, tu al zeilor rege, şi care
Vezi totul, cirmasilor ţării
Tu dâ-le puterea de-a-ntinde capcana
In care ei prada să-şi prindă!
Ajută-i tu, ^P alias Atena, zeiască *Fecioară! îi chem pe Apolo,*
Ce-i zeu vinătoarei, pe Arlemis care
Pe cerbii pestriţi îi ajunge
Din goană. Să vină ei doi şi
Să dea ajutor ţării mele *Şi celor ce sînt dintr-o ţară cu mine!*
COBIFEUL
Străinule pribeag, doar n-ai să-mi spui, cînd văd Ce văd, că-am fost un rău profet, căci, iată-le, Fecioarele, se-ntorc! Şi mulţi le străjuiesc.
(Antigona şi Ismena, împreună cu Teşea, se întorc. Sini urmaţi de convoiul de ostaşi.)
OEDIP
Ah, unde-s?... Ce? Ce-ai spus?
ANTIGONA
O, tată, tatăl meu!
De-ar da vrun zeu să poţi cu ochii tăi vedea Pe-acel viteaz ce ne-a adus aici!

OEDIP
Sînteţi voi două, fiica mea? 392
...Aici
ANTIGONA
Ei ne-au scăpat: Teseu şi-ai lui tovarăşi buni, cu braţul lor!
OEDIP
Să vă îmbrăţişez, veniţi, copile dragi! Nici mai nădăjduiam ca-n braţe să vă strîng.
ANTIGONA
Un dor îţi împlinim, ce-a fost şi-al nostru dor.
OEDIP
Dar unde-mi sînteţi voi?
ANTIGONA
OEDIP
Vlăstare dragi!

Chiar lîngă tine,-aici!
ANTIGONA
Ah, unui tată dragi îi sînt...
OEDIP
Voi, cîrje bietului bătrîn!
ANTIGONA
(vorbindu-şi ei însăşi)
Şi cîrjele-s Tot biete — ca şi el!
OEDIP
La sînu-mi strîng tot ce-am Mai drag! Şi de-aş muri acum, nefericit N-aş fi de tot, cînd lîngă mine eu vă am; Copile dragi, veniţi la pieptu-mi să vă strîng
\
393
Şi am să uit că-am fost un pustnic, un pribeag. ...Ce-a fost cu voi? Ce s-a-ntîmplat? Spuneţi-mi-ol Puţine vorbe doar! La vîrsta voastră-ajung.
(Vine Teseu.)
ANTIGONA
O, tată, **iată-l:** este cel ce ne-a scăpat!
Să-ţi spună el!... Ţi-am spus-o scurt, cum ai vrut tu!
OEDIP
Prietene, nu fi uimit văzîndu-mă

Cum nu mă satur de-a vorbi. Ce vrei? Nici mai Nădăjduiam... şi iată-le: copilele! Aici! Ah, tu m-ai fericit şi nimeni alt, O ştiu, căci tu, doar tu mi le-ai scăpat! Să-ţi dea Şi zeii tot ce sufletu-mi îţi vrea! Şi chem
Şi-asupra ţării tale harul lor, că doar
Aici am dat de-un suflet milostiv şi drept,
Şi îndrăgit de adevăr. Din inimă-ţi
Grăiesc. Tu mi-ai dat tot, doar tu şi nimeni alt!
O, rege,-ntinde.-mi dreapta ta, s-o mîngîi vreau,
Şi-apoi, de mi-e iertat, şi fruntea să-ţi sărut. ...Dar ce spun eu? Cum aş putea rîvni ca tu, Cu mina ta, s-atingi un om mînjit — cum sînt — De-atîtea mîrşăvii? Aceasta nu o vreau, Şi chiar de-ai vrea-o tu, eu nu-ţi îngădui, nu! Doar cei ce-au pătimit cît pătimit-arn eu Îmi pot amaru-mpărtăşi. Rămîi pe loc! De-acolo să-mi primeşti urările: să fii Mereu cu mine bun şi drept! Mereu să-mi fii Ocrotitor, aşa cum tu şi azi mi-ai fost!

TESEU

Eu nu-s uimit că vorba-ţi mai lungişi; şi nici Că azi, cînd tu copiii-ţi regăsişi, ţi-a fost Mai dragă vorba lor decît a mea. Mîhnit Nu sînt, căci eu nu vorba, ci doar fapta vreau Podoabă vieţii mele-a-mi fi. Dovezi? Dar eu,
Bătrîne, jurămhitul nu mi l-am călcat. Fecioarele ţi le-am adus. Primejdii mari Le-au tot păscut, dar le-am scăpat. Să-ţi povestesc Ce luptă-am dus? Cum am învins? Să mă fălesc? Ţi-or spune ele tot, căci laolaltă-acum
Veţi fi. Mai e ceva: pe drum, la-ntors, am prins Un zvon — te rog să te gîndeşti! De povestit Nu-i lung, dar te-o uimi. Dator e orice om în seamă-a lua şi-un fapt mărunt din jurul lui.

OEDIP

De ce e vorba, fiu al lui Egeu? Nu ştiu Nimic. Ce vrei să-mi spui? Tu lămureşte-mă!

TESEU

Un om ce nu-i din Teba ta, dar neam îţi e, A-ngenuncheat, se spune,-n faţa-altarului Zeiesc al lui Poseidon; chiar atunci şi eu Făceam jertfiri... Şi-am şi pornit să viu aici.

OEDIP

Din care ţară-o fi? Şi rugi de ce făcea?

TESEU

Atîta ştiu: că-ar vrea din parte-ţi un răspuns Ce lesne — zice-se — i l-ai putea tu da.

OEDIP

Şi ce răspuns? Făcea el rugăciuni?... Ciudat!

TESEU

Să vină-aici şi să-ţi vorbească-ar vrea şi-apoi, Nestînjenit, să poată face drum întors.

OEDIP

Şi ruga asta cine oare o făcea?

394

395

TESEtî

Gîndeşte-te: vreo rudă-n Argos n-aî cumva,
Ce să-ţi vorbească-ar vrea şi-ar vrea să-i dai un sfat?

OEDIP

Prieten drag, opreşte-te!

TESEU

OEDIP

Nu mă mai întrebaI

TESEU

Ce vrei să spui?

Dar ce-i? Vorbeşte, hai!

OEDIP

Din ce-auzii, pe cel ce-ar vrea să vină-l ştiu.

TESEU
Dar cine e? L-aş dojeni poate şi eu?
OEDIP
O, rege,-i fiul meu şi îl urăsc mai mult Decît pe toţi! Mi-ar fi şi scîrbă să-l aud!
TESEU
Dar ce? Nu poţi ca să-l asculţi şi-apoi să faci Ce vrei? Te doare chiar şi vorba-i s-o auzi?
OEDIP
Eu tată-i sînt, dar hîd îmi sună vorba lui. **Nu-mi** cere, rege, rogu-te, ca să-l ascult!
TESEU
Pe cel care se pleacă-n rugi ai oare drept Să nu-l asculţi? Ai grijă,-l ocroteşte-un zeul
396
ANTIGONA
Măcar că-s tînără să pot să-ţi dau un sfat, O, **tată,-ascultă-mă** şi fă pre voia lui Teseu şi-a zeilor. Auzi-mi ruga mea, Şi-a soră-mi: îngăduie-i tu fratelui **Să** vină-aici şi să-l vedem. **N-ai** grijă, nu! Şi vorba **lui** de nu-ţi va fi de vrun folos, **Să-ţi** schimbi tu gîndul nu te va sili. Ce pierzi De-ai să-l asculţi? Din vorbă-o viclenie poţi S-o dibuieşti! E **fiul** tău, şi mîrşăvii Oricîte-ar fi să-ţi facă el, tot nu-i iertat, O, tată, să-i răspunzi la rău cu rău. Aici Să vină-ngăduie-i! Şi alţi părinţi au mai Avut copii mîrşâvi — pe care nu-i iertau — Dar cînd au fost rugaţi de-ai lor, s-au mai muiat. Nu te gîndi la suferinţele de azi,
Ci doar la cele moştenite din părinţi! Şi dacă tu te-ai mai gîndi, ai să-nţelegi Că înciudarea-i sfetnic rău şi după ea Amaruri multe ni se trag. Şi ochii tăi, Ce zac în beznă, oare nu ţi-o spun de-ajuns? înduplecă-te, te rugăm!... Cînd este drept Ce ceri, prea multa rugă-i de prisos; şi cînd Un bine ţi-a fost dat, c-un bine să-l plăteşti!
OEDIP
Copilă, ruga ta mă doare s-o ascult Şi s-o-mplinesc, dar fie precum vrei! Eu doar Âtît, străine,-ţi cer: de-o fi să vină el **Aici,** să nu mă laşi, te rog, pe mîna lui!
TESEU
Să nu mi-o ceri de două ori, bătrîne, nu! Şi nu mă laud, dar să ştii: cît de la zei Eu zile-oi mai avea, primejdii nu te pasc.
(Pleacă împreună cu suita sa.) CORUL
Strofa
Acela ce-o viaţă prea lungă-şi r\vneşU$_x$
397
Nevrînd nici s-audă de viaţa
Ce-i omului dată-n deobşte, din minte-şi
Ieşit-a. Căci viata prea lungă
Mai multe amaruri aiuce Decît bucurie. Zadarnic Pe-aceasta căta-o-vor ochii cînd soarta Cea rea va fi vrut ca să treci de Hota'ul firesc al trăirii. Tot omul
Atunci şi-o afla mîntuirea
Cînd, fără ca ison să-i ţină cînlarea De nuntă, ori lira, ori danţul, Ursita-l va duce-n vecie la Hades.
Antistrofa
Nimic nu-i mai bine declt ca pe lume Să nu fi venit niciodată,
Ori dacă a zilei lumină-ai văzut-o,
Să faci cit mai grabnic tu cale
întoarsă In beznă. Căci cînd tinereţea
Cu veselul farmec al vieţii Cea fără necazuri se duse, cum care
Şi cine de greaua povară-a
Durerii mai poale să scape? Ce rele
îi fi-vor cruţate? Dihonii,
Zavistii şi lupte şi-omoruri! Şi-apoi cea din urmă, ce-i încă
Mai grea: bătrîneţea, cu-a ei şubrezeală
Şi-a ei sihăstrie! Ah, hîdă-i!
Ea trage cu sine şirag de amaruri.
E p o d a
Dar soarta aceasta nu-i dată dcar mic. Priviţi-l, sărmanul! Ca ţărmul
Cel nordic bătut de furtuni şi talazuri,
Aşa-l năpădiră, într-una —

Să-l sfarme — cumplite dureri şi amaruri
Ce-i vin dinspre Soare-Apune, *Ori Soare-Răsare, ori şi din Amiazq*
Qu rnze\e-i calde de soare,
398
Sau din Miazănoapte, din munţii Ripaici[1] *cu viscol şi noapte.*
(Se apropie Polinike.) ANTIGONA
Dar, iată,-mi pare că-l zăresc pe-acel străin Venind spre noi, de nimeni întovărăşit.
Da, tată,-l văd! Scăldaţi în lacrimi ochii-i sînt.
OEDIP
Dar cine-o fi?
ANTIGONA
E cel la care ne gîndeam: E Polinike!... Iată-l chiar la cîţiva paşi!
(Vine Polinike, oprindu-se la cîţiva paşi de Oedip.) POMNIKE
Vai! Ce să-mi plîng întîi? Nenorocirile-mi?
Sau, dragi surori, pe tata, biet bătrîn, să-l plîng, Văzîndu-l pripăşit cu voi pe-acest meleag Străin? I-atîrnă zdrenţele pe el şi — vai — Soioase sînt! Ce hîd duhnesc! De vechi ce sînt, I s-au lipit pe trupul lui sleit de ani.
Pe fruntea lui, ce-i fără ochi, lui laţele
I s-au lăsat... Merinde? Doar atît cît sînt De-ajuns ca să-şi tîrască zilele...
(către Oedip:)
Cum de-am aflat aşa tîrziu de tot ce-nduri? Ce ticălos mai sînt! Eu însumi, eu ţi-o spun. De grijă cum nu ţi-am purtat? Cum te-am uitat? Dar lîngă Zeus, pe-acelaşi jilţ, cînd judecă Isprăvile-omeneşti, şi-a luat Iertarea loc. De-ar sta şi lîngă tine, tată,-n preajma ta!

[1] Munţii Ripaici simbolizează marginea de nord a lumii. Unii autori antici îi situează la extremitatea Sciţiei, socotind-o ca fiind marginea nordică a lumii (Aristotel — *Meteorologia,* I, 13).

399

Căci eu mai pot să-mi dreg greşelile mai vechi, Iar altele ou n-oi mai săvîrşi... Tu taci? O, tată,-o vorbă doar! De mine nu fugi! Nu-mi spui nimic? M-alungi scîrbit şi fără nici Să-mi spui de ce atîta ură-mi porţi? Dar voi, Ge-i sînteţi fiice lui, iar mie dragi surori, Cercaţi şi descleştaţi-i buzele, ce-atît
De ferecate-i sint. Să-mi spună-o vorbă doar! Nu fie-aşa-ndîrjit! Nu m-o-njosi-ntr-atît încît cu scîrbă să m-alunge, fără nici O vorbă să-mi fi spus. De zeu sînt ocrotit!

Sărmane, spune-i tu — tu însuţi — păsul tău! Ce te-a adus aici? Vorbirile mai lungi, Că supără, că-nduioşează, ori că plac, Au dezlegat ades şi limba celor muţi. *;
rOUNIKE
Ţi-oi spune tot — ţi-e sfatul bun. Dar mai întîi îl chem pe zeul căruia, smerit, pe-altar "-*" Eu mă rugam să-mi fie-ocrotitor, cînd regele Acestei ţări mi-a spus să viu aici, fiind el Chezaş că slobod voi putea vorbi, şi-apoi Nestînjenit să plec. O, tată! Voi, străini, Surori, îngăduiţi-mi-o şi voi! Şi-acum,
O, tată,-ţi spun de ce-am venit: din ţară-am fost Gonit, căci am rîvnit la scaunul regesc, Mai vîrstnic fiind ca Eteocle, frate-meu..., Frate mezin; din ţară-atunci m-a izgonit; Nu fiindcă-n vorbă-i mai dibaci, nici mai viteaz Ori iscusit n-a fost, ci doar fiindcă-a ştiut Momi poporul... Toate mi s-au tras atunci Doar din Blestemul tău[1] — toţi zodierii-au spus Aşa. Ajuns în Argos, ţara dorică,
Eu cu fecioara lui Adrast m-am însurat

[1] Ar fi, după unii comentatori, blestemul care apasă asupra neamului lui Oedip. Rţferindu-ne la versurile anterioare (v. 420 şi urm.), ne gîndim la blestemul pe care Oedip îl aruncase asupra fiilor săi şi pe care el avea să-l repete şi mai tir/iu (v. "88 şi urm.).

400

Şi-am strîns pe-ăi mai viteji din Apia[1], cei mai Slăviţi viteji; prin jurămînt am înjghebat Eu şapte oşti, spre Teba s-o pornesc; şi ori Din ţara mea-i voi alunga pe toţi acei
Ce mi-au făcut atîta rău, ori voi muri
Eu pentru dreptul meu... De ce-am venit aici? O, tată, ca să-ţi fac smerite rugi şi»eu Şi-ai mei tovarăşi buni: azi cele şapte oşti, Cu şapte căpitani cu lănci, au năpădit
Tot cîmpul Tebei, tot. Chiar Amfiâraos
E-ntîi, mînuitor de lănci cum altul nu-i; El ştie-a tîlcui al păsărilor zbor Ca nimeni alt. Al doilea-i

un etolian: Tideu, vlăstarul lui Oeneus; al treilea
Din Argos e: Eteoclos. Al patrulea-i
Hippomedon, ce-a fost trimis de tatăl său, De Talaos. Al cincilea e Capaneu, Ce s-a jurat ca Teba praf s-o facă şi pîrjol. Partenopeu este al şaselea, -venind
Năvalnic din Arcadia; lui numele îi vine de la maică-sa, ce îndelung Fecioară-a fost; de Atalanta, maică-sa, El vrednic e! Şi-n urmă eu — eu, fiul tău — Mai bine zis al „Nenorocului" decît al tău,
Dar mi se spune-„al tău" şi care-n luptă-i duc Pe argienii iuţi spre Teba — ca s-o luăm! Pe viaţa ta şi a copilelor, noi azi, O, bată, te rugăm, mînia lasă-ţi-o! Pe mine nu mai fi-nciudat, cînd eu pornesc
Să mă răzbun pe frate-meu, ce m-a gonit Din ţara mea, luîndu-mi scaunul regesc. Şi de mă-ncred în ce-a prezisc2£acolul_, Va-nvinge-acel pe care tu-l vei ajuta. Eu pe-ale Tebei şipote, pe-ai ţării zei
Te rog, înduioşază-te! Căci ce-am ajuns? Pribegi şi cerşetori — şi tu şi eu. Aşa Ni-e scris: siliţi sîntem pe alţii-a-i linguşi, Ca să trăim. Iar el e rege-al Tebii-acum, Se umflă-n pene, vai, şi-şi bate joc de noi.
[1] Vechiul nume al Argosului, oraş în Peloponez.

Dar de m-ajuţi, doar într-o clipă-i vin de hac, S-alege praf de el! Şi-ndată ce-l voi fi Gonit, te-oi duce în palatul tău, iar eu, Eu iar m-aşez în scaunul regesc. M-ajuţi? Voi izbîndi! Dar dacă sprijin nu-mi vei da,
In stare nu mai sînt nici viaţa să-mi salvez.
COBIFEUL
Gîndeştb-te, Oedip, la cel ce l-a trimis,
Şi nu-l mînâ-napoi. Dă-i un răspuns mai bun!
OEDiP
Fruntaşi ai ţării-acesteia, de n-ar fi fost Teseu acel ce l-a trimis — şi vrea răspuns —
Eu nu-i spuneam o vorbă-acestui om. Acum,
I-o duce el răspuns! — măcar că ce-am să-i spun Nicicum nu l-o-ncînta.
(către Polinike:)
Nemernice, dar cînd
Erai în scaunul domnesc, cu sceptru-n mîini[1], Cum azi e frate-tău, nu tu l-ai alungat
Pe tatăl tău, azi fără ţară..., zdrenţuros? Şi-acum, cînd ai ajuns tu însuţi de pripas, îl plîngi? Azi plînsu-ţi este prea tîrziu! Eu am Să-mi duc amarul meu cît zile-oi mai avea, Dar n-am să uit că tu m-ai omorît, căci tu
Pe drumuri m-ai zvîrlit, în hahi-n care sînt, Un biet pribeag, silit şi pîinea să-mi cerşesc, Iar cîrje-a bătrâneţii numai fetele Mi-au fost. Cît despre tine, eu de mult m-aş fi Sfîrşit. Şi de-mi mai duc eu zilele, tîrîş,
Grăpiş, e mulţumită lor, căci ele-mi sînt Părtaşe-n chinul meu şi hrană ele-mi dau. Bărbaţi sînt ele, nu femei!... Cît despre voi, Sînteţi copiii mei? O, nu..., ai altuia! Dar zeii-şi aţintiră ochii-asupra ta,
[1] Oedip, în furia **lui,** îl învinuieşte pe Polinike de a-l fi izgonit din Teba, cînd acela era „în scaunul domnesc". Dar Polinike nu domnise nici o zi asupra Tebei.

Şi-o să-ţi arate ei curînd, cînd oastea ta Potriva zidurilor Tebei va porni! Cetatea n-o cădea! Tu vei cădea întîi, Ucis de frate-tău, iar el de mîna ta! xl Acest blestem ce vi l-am aruncat cîndva
îl chem şi vi-l arunc şi azi şi-o să-nvăţaţi Cum pe părinţi se cade a-i cinsti, iar nu' Cum faceţi voi care-njosiţi pe-un tată orb. Nu tot aşa vi s-au purtat surorile! De-aceea tu, că rugi vei face-ori vei domni
în scaunul regesc, tu de blestemul meu Nu scapi, de-o fi adevărat că lîngă Zeus, Cu veşnicele-i legi, Dreptatea din strămoşi Mai străjuieşte azi... Mergi la pierzanie! Mîrşâv între mîrşâvi! Eu tată nu-ţi mai sînt,

Nemernice! Ah, ţină-se de tine scai
Blestemul meu! Nicicînd prin lănci să cucereşti Pămîntul strămoşesc şi-n Argosul stîncos Nicicînd să te întorci! De mîna fratelui Să cazi ucis, iar el — care te-a izgonit —
De mîna ta! Aşa mi te blestem, aşa! Deschidă-se Tartarul hîd şi, răzbunînd Pe tata,-n bezna-i să te ia! Şi zeelor De-aici le-o cer şi-o cer lui Ares ce-a stîrnit Doar ură între voi!... M-ai auzit... Te du!
Pe cadmeeni, cum şi pe-ai tăi, vesteşte-i tu Că-aşa i-a dăruit Oedip pe fiii săi!

CORIFEUL

O, Polinike, drumul tău aici noroc
Nu ţi-a adus! Te du! Fă grabnic drum întors!

POHNIKE

Ce drum nefericit! Ce jalnic s-a sfîrşit! Sărmanii mei prieteni, ah, ce inimoşi Din Argos au pornit! Cum le-oi dezvălui Tot adevărul?... Cum să-i fac să dea-ndărăt? Ursita-mi grea s-o-nfrunt tăcînd?

(către Antigona şi Ismena:)

Pe voi, surori, Ce-aţi auzit al tatii prea cumplit blestem,
Vă rog, pe zei, cînd s-o-mplini blestemul lui Şi-n Teba voi vă veţi fi-ntors, nu mă lăsaţi Fără mormînt şi fără slujba morţilor. Să nu mă socotiţi că sînt nevrednic, nu! Ci-mi daţi cinstirea-ngropăciunii, rogu-vă!
Azi voi de slavă v-aţi învrednicit, căci voi Pe tatăl vostru, pe Oedip, cu-atîta drag L-aţi îngrijit. Dar mai slăvite voi veţi fi Cînd şi de-al vostru frate milă veţi avea!

ANTIGONA

Ah, Polinike — eu te rog — ascultă-mă!

POLINIKK

Ce vrei tu, Antigona, draga mea? Să-mi spui!

ANTIGONA

Spre Argos oastea-ndată-ntoarce-ţi-o! Altcum, Va fi pierzarea ţării, va fi pierzarea ta.

POLINIKE

B peste poate. Nu! Oştirii cum aş mai
Putea să-i dau porunci, cînd m-ar vedea că fug?

ANTIGONA

Ah, frate, iar te laşi de ură dus? Dar cînd Tu ţara ţi-o vei nărui, ce-ai să cîştigi?

POLINIKE

Dar ca să fug e ruşinos; m-aş necinsti. Ar fi s-ajung de rîsul fratelui mezin.

ANTIGONA

Nu vezi că prorocirea tatii s-a-mplinit? Vă veţi ucide între voi — aşa a spus.

POLÎNIkE

El asta vrea... Dar înapoi nu pot să dau!

ANTIGONA

Nefericită-s, vai! Dar cine va-ndrăzni A te urma, cînd ştie ce v-a fost prezis?

POLINIKE

Eu nu voi da-n vileag ce rău ne-a fost prezis; Un bun cîrmaci de oşti ascunde vestea rea.

ANTIGONA

O, frate,-acesta-i ce] din urmă-al tău cuvînt?

POLINIKE

Da, da! Şi nu mă mai opri! Străbat ăst drum Ce mă va duce la pierzanie... O vor Fi vrut Eriniile cum şi tatăl meu! Iar Zeus vă aibe-n paza lui, de mă vegheaţi Cînd voi muri! Atît cît eu voi mai trăi, De grijă nu-mi veţi mai purta... Lăsaţi-mă! Plec! Bun rămas! E cel din urmă bun rămas.

ANTIGONA

Vai mie, vai!

POLINIKE

ANTIGONA

Nu mă jeli!

Dar cine-i ce] Ce n-ar jeli, cînd azi spre Hades o porneşti?

POLINIKE

Să mor, dacă mi-e scris!

27'

ANTIGONA

Ba nu, ascultă-mă :

POLINIKE

Nu-mi da un sfat ce nici nu trebuie s-aud!

ANTIGONA

Vai, vai! Cînd nu te-oi mai avea, eu ce-am să fac?

POLIMKE

Ce fi-va — bun ori rău — e-n mîna zeilor. S-alunge ei din calea voastră orice rău![1]

Nu-i drept să fiţi nefericite — toţi o spun!

(Polinike pleacă cu paşi zoriţi.) **COBOL**

Strofa 1

Ah, alte amaruri cumplite Străinul cel orb ne vesteşte, De cumva Ursita nu schimbă Blestemul! Nimic din ce zeii Au vrut nu rămîne zadarnic. Mereu se-mplineşte-a lor vrere. Iar Vremea ce toate le vede Pe unii îi năruie astăzi, Pe alţii-i înalţă ea mîine...

(Vuieşte trăsnetul.)

O, Zeus, vuieşte văzduhul!

OEDIP

Copiii mei, copiii mei, ar vrea vrun om De-aici să-l caute pe vrednicul Teseu?

[1] Ultimele vorbe ale lui Polinike, care pentru cititor sună ca o I prevestire a morţii fiului lui Oedip, urmăresc totuşi să fie pentru Antigona o mîngîiere şi o încurajare.

ANTIGONA

Cu ce gînd, tată, vrei să ţi-l aducă-aici?

OEDIP

Ah, trăsnetul lui Zeus, înaripat, acum

M-o lua-n Infern! Daţi zor, pe rege-l căutaţi!

(Trăsnelu.1 se aude mai puternic.) ***CORUL***

Antistrofa 1

Ce vuiet! Auzi-l, ce groaznic

Vuieşte! El — Zeus — îl azvîrle...

Ah, părul mi se zbîrleşle De spaimă şi tremur... şi tremur!

Şi fulgeru-aprinse iar cerul.

Vai, ce ne-o aduce? Mi-e groază,

Căci fulgerul nu se porneşte

Zadarnic. Aduce cu sine-o Năpastă... Tu, cerule marc,

Tu, cer fără margini!... O, Zeus!

OEDIP

Copile dragi, sorocul vieţii mi-a bătut; Hotarul morţii-l trec şi nu-l pot ocoli.

ANTIGONA

Dar tu de unde-o ştii? Ce semn ţi-o spune-acum?

OEDIP

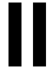
O ştiu, prea bine-o ştiu. Şi-acum daţi zor, chemaţi Pe regele acestei ţări să vină-aici!

(Trăsnetul răsună tot mai puternic.) **CORUL**

Strofa 2

Ah, iarăşi vuieşte, vuieşte Văzduhul. Ah, milă să-ţi fie,

1

Ce cîmpul ni l-a potopit?... Să te aştepţi La orişice, cînd zeu-i cel ce le-a pornit.

O, zeule, milă, cînd astăzi *Un hid dai' îl duci tu in bezna*
Acestei ţarine natale!...
Ah, fi-mi tu prielnici Primind azi
Pe-un om ticălos, o răsplată
Amară tu cruţă-mi-o mie! *O, Zeus, tu ascultă-mi azi ruga!*

OKDIP

Veni-va regele? Şi-n viaţăam să mai fiu
Atunci? Şi-am să mai fiu stăpîn pe mintea mea?

ANTIgONA

Ce taină vrei să-i spovedeşti?

OEDIP

El bine mult
Mi-a mai făcut şi vreau şi eu, la rîndul meu, Să-l răsplătesc, cum i-am făgăduit-o-atunci!

COROI

Anii
trofa 2

O, fiule, vino! Ah, vino! Eşti, poate, pe alte meleaguri, Ori poate-n vîlceaua m-~eare Tu zeului mării, P^seidorj^ Jertfeşti vreun taur■;dar vino, Că ţie, Cetăţii şi celor Ai tăi le-ar vroi o răsplata Străinul cu care-ai fost darnic Tu însuţi. Zorcşle-te, rege!

(soseşte Tcseu.) **TE SEU**

Dar astă hărmălaie ce-i? Ce ţipete
Se-aud? L-aud şi pe străin ţipînd. Dar ce-i?
E trăsnetul lui Zeus? Ori poate-i grindina

OEDIP

Ah, rege, cît de mult doream să vii! Vrun zeu Te-a şi adus — şi-o fi spre fericirea ta.

TESEU

Odraslă a lui Laios, ce-i? Ce s-a-ntîmplat?

OEDIP

Eu mă sfîrşesc! Dar mai nainte vreau să-mi ţiu Cuvîntul meu ce ţie şi Cetăţii-am dat.

TESEU

Dar tu ce semne ai că-n pragul morţii eşti?

OEDIP

Ai morţii mele crainici zeii sînt. Şi semnele Pe care ei ni le vestesc nu-nşală, nu!

TESEU

Bătrînul meu, şi-aceste semne care-or fi?

OEDIP

Sînt tunetele ce vuiesc, sînt fulgere[1], Săgeţi de foc zvîrlite de un braţ nenvins.

TESEU

Mă-ncred în spusa ta, că totul s-a-mplinit
Cum ai prezis. Deci spune-mi, spune-mi ce să fac !

OEDIP

îţi voi dezvălui, o, fiu al lui Egeu, Ceva ce-n veci comoară ţării îi va fi;

[1] Oîiip prasisiSB, *iazx* dj la începutul tragediei, că trăsnetele şi fulgerul ii *vjr* fi ssm.ialul morţii sale. Acum prezicerea se împlineşte,

Te duc acum! De azi eu n-am să mai fiu dus
De rnîna altuia. Eu îţi voi arăta

Al morţii mele loc. Să nu-l arăţi nicicuil
Nici unde-mi am mormînt. Aşa-ţi va fi el scut
Ce te va apăra cum n-o pot face mii y
De scuturi şi de lănci cu care vrun popor '*u* ■*$*
Vecin îţi vine-n ajutor... O taină el
Rămîie-aşa! Nu-i voie să ţi-o spun. Doar tu
Vei şti-o'cînd noi doi acolo-om fi... Aici
Nici lor — copilelor — n-o spun, măcar că dragi
îmi sînt. In pragul morţii cînd vei fi, tu doar
Urmaşului destăinuieşte-i-o! Iar el,
La rîndu-i, alui său. Cetatea doar aşa
Ţi-o vei feri. N-or pustii-o cei născuţi
Din brazda Tebei[1] — nu! Chiar şi cetăţi cu buni
Cîrmuitori pornesc adeseori pe-un drum
Greşit. Dar zeii-i văd, chiar şi tîrziu, pe cei *
Ce le-au călcat poruncile, lăsîndu-se
De furie conduşi... Tu, fiu al lui Egeu, 'V
Nu face-aşa! Ce-ţi spun acum, tu o ştiai.
Dar să pornim de zor spre acel loc! Un zeu
Mă cheamă-acum! Copilelor, urmaţi-măl
Azi eu vi-s călăuz, cum pîna astăzi voi
Mi-aţi fost. De mînă nu mă mai ţineţi! Lăsaţi
Ca singur să mă-ndrept spre sfîntul loc de veci
Ce Soarta-mi hărăzit-a-n glia-acestei *JbetrQ*"N
...Pe aici..., pe-aici! Mi-arată drumulf Hermes] el,
Al morţilor cîrmaei, şi zeea din Infern. \^_^
...Lumină, tu! Cîndva în ochii mei erai...
Azi beznă-adîncă pentru mine eşti. Acum
Eu pentru cea din urmă oară-s mîngîiat
De raza ta. Spre Hades o pornesc. E cel
Din urmă drum!... O, cea mai dragă gazdă-a mea,
Tu, ţară, fii ferice-n veci, şi-al tău popor!

[1] Neamul tebanilor s-a născut — spune tradiţia — din dinţii balaurului, semănaţi de Cadraos. Deci tebanii erau fiii pămîntului, ai brazdei.

Şi tot belşug!... Nu mă uitaţi, cînd n-oi mai fi!

(Oedip, urmat de Teseu, de Antigona şi Istnena, p leacă.)

COBUIi

Strofa

O, zee, ascunsă privirilor noastre[1];
O, Hades, al umbrelor rege,
O, Hades, spre voi o cucernică rugă
Nălţa-voi — să-mi fie iertată!
Ah, faceţi aşa ca bătrînul să poată,
Cruţat de amaruri şi chinuri,
S-ajungâ-n clmpia aceea a morţii,
Acolo-n lăcaşul lui Styx să coboare!
Cînd chinuri şi-atitea năpaste
Asuprâ-i nedrept se-abăturâ,
Ar fi o dreptate ca zeul să-i fie
Prielnic şi iar să-l înalţe.

Antistrofa

Voi, zee stâpîne-ale-adîncului Gliei,
Tu, Cerber, dihanie hîdă,
Ce-n pragul pe care-l tociră şiraguri,
Şiraguri de oameni, stai strajă

Şi latri într-una-n adîncul lui Hades!
Te rog şi pe tine, o, fiică
A Gliei, pe tine-a Tartarului fiică, *îndeamnă-l pe Cerber să lase*
Drum slobod acestui străin ce porneşte
Spre-a Umbrei cîmpie!... O, zee
A somnului veşnic! Ah, Moarte, te chem eu
Pe tine... Ah, rogu-te, Moarte!
(Vine un crainic.) CRAINICUL
Doar două vorbe, cetăţeni, şi am spus tot:

[1] Este zeiţa Persefona. Pe cînd tînăra zeiţă culegea narcise, pămîntul s-a deschis şi s-a ivit Hades, care a răpit-o şi al cărei soţ avea să fie.

Oedip e mortl Dar cum? Şi-n ce împrejurări?
E-atît de uimitor că nici nu s-ar putea
In prea puţine vorbe-a povesti ce-a fost!

CORIFEUL

Sărmanul! S-a sfîrşit?

CRAINICUL

Azi viaţa ce-şi tîra Cu greu — ce viaţă-a mai avutl — s-a dus, să ştii!

CORIFEUL

Dar cum? In chinuri? Sau vrun zeu s-o fi-ndurat? j

CRAINICUL

Să te uimeşti, şi alta nu! Cînd a pornit De-aici — o ştii şi tu, că doar de faţă-ai fost — Nici unul din ai lui nu-i fost-a călăuz;
Ba, dimpotrivă, el e cel ce ne-a-ndrumat Pe toţi. Ajunse-aşa în pragul cel stîncos Al unei văgăuni ce-ntrepte de aramă-adînc Se-nfige în pămînt.[1] La o răscruce-n drum, Gă-aici drumeaguri se-nfurcau, făcu popas
Aproape de-o adîncătură-n stînci; pe-al ei Perete-i scris cum şi-au jurat Piritous Şi cu Teseu prietenie-n veci.[2] A stat Departe tot atit de-acel crater adînc, De stînca zisă a lui Th6rikos, de-un păr
Sălbatec, scorburos şi de-un mormînt săpat In stînci. A stat oleacă jos... şi straiele-i, Ce-s zdrenţe doar, zvîrlindu-şi-le, a strigat La fete ca s-aducă apă din izvor, Să-şi facă cea din urmă scaldă-a lui; şi-apoi
Cu stropi sfinţiţi să facă prinosiri... S-au dus

[1] Este o văgăună în stînoă, ps undo se credea că se putea ajunge la morţi.
[2] Piritous şi Teseu îşi juraseră să fie prieteni şi apoi să coboară în Infern, de unde voiau s-o reia pe Persefona.

înspre colnicul ce-l vedeau în faţa lor,
Şi care-i al Demetrei[1], zîna griului
Care-a-ncolţit. Apoi, porunca-i împlinind,
S-au şi întors, l-au îmbăiat şi-nveşmîntat
Cum cere datina. I-a mers la suflet cînd
Văzu că lui pe vrerea-i s-a făcut... Deodat',
De sub pămînt, se prinse Zeus a bubui;
De spaimă-atunci fecioarele au şi-ngheţat
Şi tatii îi căzură în genunchi, zbucnind
în hohote de plîns, jălind, cu pumnii-n piept
Izbindu-se. Cînd el a auzit acest
Jălit şi-aceste ţipete, la pieptul lui
Strîngîndu-le, le-a spus: „Copile dragi, de azi

Voi tată nu veţi mai avea..., eu nu mai sînt!
Am fost! De astăzi grija hranii-mi zilnice
Voi n-o s-o mai aveţi! Ce greu v-a fost, o ştiu,
Şi cît v-aţi mai trudit. O vorbă doar vă spun
Şi ea vă răsplăti-va-ndeajuns: nu-i om
Ce v-a iubit atît cît v-a iubit acel
Pe care nu-l veţi mai vedea, cît veţi trăi!"
Tustrei, plîngînd cu hohote, se-mbrăţişau.
Dar plînsu-a ogoit şi bocetul s-a stins:
E linişte! Deodată-a răsunat un glas,
Strigînd: „Oedip!" — şi păru-n cap ni s-a zburlit.
Ce spaimă-am tras! Un zeu mereu striga[2]: „Oedip,
Hei, tu, Oedip, ce-om aştepta de nu pornim
La drum? Nu-i vreme de pierdut!"... Oedip pe loc
A şi-nţeles: un zeu l-a fost strigat! Atunci,
El a chemat pe regele Teseu şi, cînd
în preajma-i a venit, i-a spus: „Prieten drag,
Tu mîna dă-le-o lor — copilelor — zălog
Al unei vechi prietenii, şi daţi-i-o
Şi voi, copile dragi! Făgăduieşte-mi azi
Să nu le părăseşti nicicînd, din vrerea ta,

. [x] Nu departe de Acropole se afla un templu al zeiţei Demeter.

[2] Ce zeu va fi fost acela care l-a chemat pe Oedip, nu ne-o spune oofocle. Va fi fost bătrînul Charon, care nu răbda să vadă cum zăbovesc unii de a răspunde chemării lui.

Că vei fi bun şi-n viaţă sprijin le vei fi!"[1] Teseu, cu sufletu-i ales, înduioşat, S-a şi jurat că dorul i-l va împlini. Apoi Oedip, cu mîinile-i orbecăind, Şi-a mîngîiat copilele: „Ţineţi-vă
Voi firea, fiice dragi, plecaţi de-aici şi nici Să vreţi să auziţi ori să vedeţi ce nu-i îngăduit! Zoriţi, rămînă doar Teseu! Doar el se cade-a şti ce-o să se-ntîmple-acum!" ...A spus! Şi vrerii lui ne-am înclinat. Plîngînd
In hohot, fiicele-au pornit, şi noi cu toţi
în urma lor, jălind. Doar cîţiva paşi am mers... Cînd capul l-am întors... bătrînul nicăieri! Doar regele era! El mîinile-i pe ochi Şi le-aşternuse-aşa cum parcă-ar fi zărit
O groaznică privelişte. O clipă-apoi
Noi l-am văzut îngenunchind şi proslăvind în rugi Pămîntul şi Olimpul zeilor[2]. ...Cum a murit Oedip, nu-i om s-o poată şti, Ci doar Teseu! Că n-a pierit prin trăsnetul
Lui Zeus; nici vijelii nu s-au pornit pe mări
Să-l fi răpit. Vrun zeu l-a luat, ori s-a deschis Pămîntu-n faţa lui şi l-a-nghiţit; cruţat De suferinţe-a fost; şi-aşa, el nejălind, Nici chinuit de boli, s-a dus — e uimitor —
Cum nimeni nu s-a dus. Veţi crede că-s smintit; Crezare ca să-mi daţi, de voi n-am să mă rog,

CORIFEUL

Dar unde-or fi fecioarele? Şi-ai noştri cari L-au însoţit, pe unde-or fi?

CRAINICUL

La cîţiva paşi! Auzi-le cum se jălesc!... S-apropie...

(Sosesc Antigona şi Ismena, plîngînd.)

[1] Oedip, trecînd peste opreliştile rituale, cere sprijin lui Teseu, fiind vorba de un lucru atît de grav: soarta copilelor lui.

[2] Teseu se înclină mai întîi îndreptîndu-şi mîinile şi ruga spre pămînt, spre zeii Infernului, şi apoi, rugîndu-i pe zeii Olimpului, îşi înalţă mîinile spre cer.

ANTIGONA

Strofa 1

Vai, amîndouă să jâlim, să tot Jălim noi singele cel blestemat Ce de la tata-i moştenit... Ce

chin! CU a trăit, ce viaţă am avut? Doar lacrimi şi amar... El azi s-a dus!
Şi-acum să povestim ce grozăvii
Noi înşine-am văzut şi-am indurat!

CORIFEUL

Dar ce-i?

ANTIGONA

Se poate lesne bănui...

CORIFEUL

Dar a murit?

ANTIGONA

CU ne-am dori-o toţi O moarte ca a lui! El nu-n război
Şi nici în valuri a pierit, ci chiar
Pămîntul s-a deschis, l-a luat, l-a dus în bezna şi în taina lui... Dar, vai, Pe ochii noştri noaptea morţii-acum S-a aşternut, sărmanele de noi!
Cum oare, vai, pribege pe pămînt Străin, cum şi pe valuri şi pe mări, Vom încropi o pîine-amară noi?

ISMENA

Nici eu nu ştiu. Tu, Hades însetat
De sînge, ia-mă! Lingă tatăl meu
Tu du-mă! Vai, ce viaţă-o să mai am?

CORIFEUL

Copile, voi, prea vrednice făpturi, Răbdaţi, răbdaţi cu bărbăţie tot Ce-i hărăzit de zei! De ce-n dureri

V

Vă mistuiţi? Voi Soartei nu ***aveţi*** *Decît dojeni să-i faceţi? Doar dojeni?*

ANTIGONA

Antistrofa 1

Şi suferinţelor adeseori Le ducem dorul, clnd s-au dus! Ce dulci Mi-au fost amărăciunile, clnd eu Pe tata-n braţe mi-l strîngeam cu drag! O, tată, tatăl meu, să ştii,
Că şi In beznă-nvăluit pe veci, Iubirea mea şi-a soră-mi mereu Ne va lega de tine, tată drag!

CORIFEUL

Ce soartă-avu?

ANTIGONA

Pe care şi-o rîvnea!

CORIFEUL

Ce soartă? Ce?

ANTIGONA

S-a stins printre străini, cum şi-o visa. în bezna cea de sub pămlnt, pe veci îşi are-acum culcuş... Ce jale laşi în urma ta! Ce lacrimi nu se pling! Ah, vezi-mi, tată, ochii-nlăcrămaţi Şi jalea mea! Cum oare să-mi alin Durerea mea fără sfirşit? Ţi-ai vrut O moarte pe pămînt străin. Şi-aşa A fost: tu pustnic ai murit! De ce N-am fost cu tine-atunci şi eu?

ISMENA

Ah, sora mea, ce soartă ne-o pîndi Acum, clnd noi orfane am rămas?

[1] Lacună de un vers în textul origina!.

CORUL

Azi moartea-l dezlegat-a de dureri Şi-n chip ferice viaţa şi-a sfirşit. Nu-l mai jăliţi, prietene! Pe-acest
Pâmlnt nu-i om cruţat de-amar şi chin!

ANTIGONA

Ah, sora mea, de zor să facem drum întors!

ISMENA

Şi-acolo ce vom face? Ce?

ANTIGONA

Strofa 2

Un dor m-a prins..,

ISMENA

Ce vrei să spui?
ANTIGONA
Să văd lăcaşul cel de sub pămînt[1]*!*
ISMENA
Al cui lăcaş?
ANTIGONA
ISMENA
Al tatii, vai! Ce chin!
Dar zeii cum ne-o vor îngădui? Nu-ţi dai tu seama? Nu?
Locul unde s-a deschis pămîntul pentru a primi trupul lui Oedip era privit ca un altar. Aşa erau socotite mormîntul lui Agamemnon Şi acelea ale eroilor de la Termopile.

ANTIGONA
De ce îmi faci O vină tu? De ce mi-o mai şi spui?
ISMENA
Gîndeste-tel
ANTIGONA
La ce să mă glndesc ?
ISMENA
Că tata s-a sflrşit fără mormînt, Şi-un om n-a fost pe Ungă el.
ANTIGONA
Mă du Acolo-acum şi-omoară-mă pe loc!
ISMENA
ANTIGONA
ISMENA
Nenorocită-s, vai! Pierzîndu-te, *Cum viaţa-mi pot sihastră să mi-o duc? Pe lume singură-s, alt sprijin n-am.*
CORIFEUL
Copilelor, nu vă-nfricaţi!
ANTIGONA
Antistrofa 2
Dar noi, Noi adăpost unde-om găsi?
[1] Lacuna de două replici în textul original.

CORIFEUL ANTIGONA
Ce vrei să spui?
L-aveţi!
CORIFEUL
Cînd soartă-amară v-ar
ANTIGONA
Mă tot glndesc...
CORIFEUL
ANTIGONA
La ce te tot glndeşli?
Că-n ţara mea nu-i chip să mai mă-ntorc. Cum am putea-o? Cum?
Mai bine-ar fi
Nenorociri
CORIFEUL
Să nu te tot frămînţi.
ANTIGONA
Ne copleşesc...
CORIFEUL
De mult vă copleşeau...
ANTIGONA
Erau şi-atunci fără de leac, dar azi E şi mai rău.
CORIFEUL
în mari nenorociri V-aţi adîncit!

...
28
ANTIGONA

CORIFEUL
Ce drept grâişi!
Aşa-i!
ANTIGONA
Vai nouă, vai! Şi încotro s-o luăm? O, Zeus, eu oare ce nădejdi mai pot Să am? Ce soartă grea ne-o mai pîndi?
TESEU
(Intră Teseu.)
(către fiicele lui Oedip.)
Nu-l mai jăliţi, că tot plîngînd pe cel Ce s-a sfîrşit — şi-a vrut-o el — ar fi Să-l pîngăriţi şi să-nciudaţi pe zei.
ANTIGONA
O, fiu al lui Egeu, rugămu-te-n Genunchi...
TESEU
Copile dragi, cum să v-ajut?
ANTIGONA
Mormîntul tatii să-l vedem, ce drag Ne-ar fi, ce drag!
TESEU
Dar asta nu-i iertat.
ANTIGONA
Ce spui tu, rege al Atenei? Ce?
TESEU
Odrasle dragi, Oedip — el — riii-a cerut Să-i jur că lingă-al său lăcaş de veci
420
Pe nimeni n-am să-l las şi nimănui Să nu-i dezvălui taina lui. Mi-a spus Că ţara-mi de năpastă o feresc, De-am să mă plec poruncii lui. Un zeu, Şi Horcos[1], ce lui Zeus i-e slujitor, Şi-aude tot, îmi ştiu ăst jurămînt.
ANTIGONA
Aceasta-i vrerea tatii? Facă-se
Pre voia lui! Şi-acum, trimite-ne
In Teba noastră din străvechi! Şi de-om
Putea, în calea Morţii ce-a pornit
Spre-ai noştri fraţi vom sta zăgaz.
TESEU
Să fie-aşa! Şi tot ce vă va fi De vrun folos şi-ar fi pe vrerea lui, A celui ce-n pămînt s-a dus, eu făr' Istov voi face tot... Doar sînt dator!
CORIFEUL
Opriţi-vă din lacrimi şi jăliri! Şi-aşa va fi precum v-o spuse el: S-aveţi credinţă-n vorba lui Teseu!

[1] Horcos era protector al jurămintelor; şi el putea abate cumplite năpaste peste muritorul care îşi va fi călcat jurămîntul.